

JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Gelis 09.02.2022
Published /Yayınlanma 30.04.2022
Article Type/Makale Türü Research Article

Citation/Alıntı: Uysal, D. (2022). Marius Goldhorn'un "Park" romanında ana karakter Arnold'un bedensel ve dijital çöküşü. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 9(82), 780-800.
<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.3051>

Dr. Dudu UYSAL

<https://orcid.org/0000-0002-8298-2153>

Sakarya Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü, SAKARYA / TÜRKİYE

MARIUS GOLDHORN'UN "PARK" ROMANINDA ANA KARAKTER ARNOLD'UN BEDENSEL VE DİJİTAL ÇÖKÜŞÜ

THE PROTAGONIST ARNOLD'S PHYSICAL AND DIGITAL DECADENCE IN THE NOVEL "PARK" BY MARIUS GOLDHORN

Issue/Sayı: 82

Volume/Cilt: 9

jshsr.org

ISSN: 2459-1149

ÖZET

21. yüzyılın başlangıcından itibaren, bedene yakın dijital teknolojiler mobil internete bağlı taşınabilir küçük aletlerden oluşur. Bu aletler günlük hayatın ayrılmaz bir parçasıdır. Kullanıcılar onlarla bedensel ve ruhsal olarak samimi bir ilişki kurar. Dijital varlıklar ve küresel ağlar kullanıcıların bedenlerinin bir uzantısı olur. Kullanıcılar bedenlerinin bütünlüğünü kaybeder ve bedenleri üzerinde kontrol kuramazlar. Buna bağlı olarak kullanıcıların "ben"i merkezi konumunu kaybeder ve "ben"in varlığı fiziksel ve dijital dünyaya eş zamanlı olarak dâhil olur. Fiziksel dünyada "ben"in varlığı tehlikeye düşer çünkü dijital çağın teknolojik insanı kendisine ve hayatına yoğun bir şekilde odaklanamaz. "Ben" fiziksel ve ruhsal rahatsızlıklardan acı çeker. Marius Goldhorn'un "Park" adlı romanında ana karakter Arnold bu koşullar altında var olmaya çalışır. İnternete bağlı dijital aletlerin onun günlük hayatında önemli bir yeri vardır. Bu nedenle onun davranışları otomatik olarak rutinleşir ve bilinçsizleşir çünkü o sürekli olarak internete bağlı dijital aletleriyle meşgul olur. Fiziksel dünya ve dijital dünya arasındaki sınırlar bulanıklaşır. Arnold gibi insan ve makine etkileşiminden türeyen karma (hibrit) bir tip ortaya çıkar. Arnold dünyadaki fiziksel varlığının dayanaklarını kaybeder ve dijital dünyanın hiçliği içerisinde dağılır. Zaman algısı parçalanır. Dijital demansa yakalanır ve genellikle mutsuz olduğu için de dijital depresyona girer. Sonuçta fiziksel ve ruhsal olarak hayattan kopar, başka bir ifadeyle ölür. Ağa bağlanmadığı için dijital olarak da ölür. Onun fiziksel ve dijital çöküşü eş zamanlı olarak gerçekleşir.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel varlık, Dijital varlık, Çöküş, Arnold, Park, Marius Goldhorn.

ABSTRACT

Since the beginning of the 21st, near-body digital technologies consist of mobile internet-connected portable small devices. They are an inseparable part of daily life. Users have physically and psychologically an intimate relationship with them. Digital beings and the global network are an extension of users' bodies. Users lose their bodies' integrity and can't have control over their bodies. Accordingly, the users' self loses its central location, and the self-being gets involved simultaneously in the physical and digital world. The existence of the self in the physical world falls into danger because the technological man of the digital age can't focus on himself and his life intensely. The self suffers from physical and psychological disorders. In the novel "Park" by Marius Goldhorn, the protagonist Arnold tries to have his being under these circumstances. The internet-connected digital devices have an important place in his daily life. His daily behaviors automatically become routine and unconscious because he busies himself permanently with the internet connected-digital devices. The boundaries between the physical world and the digital world are blurring. A hybrid type derived from an interaction between humans and machines, such as Arnold, emerges. He loses the basis of his physical being in the world and is dispersed in the nothingness of the digital world. His time perception decays. He has digital dementia and gets into a digital depression since he is generally unhappy. Consequently, he is detached physically and psychologically from life; in other words, he dies. He dies too digitally since he can't connect to the internet. His physical and digital decadence happens simultaneously.

Keywords: Physical being, Digital being, Decadence, Arnold, Park, Marius Goldhorn.

1. GİRİŞ

*“I think therefore I am” is replaced with
“I am linked therefore I am”
Kenneth J. Gergen*

20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bilgisayar teknolojilerinin gelişimi küçülerek devam eder. 70’li yıllardan itibaren mikro bilgisayar, ev bilgisayarı ve kişisel bilgisayar ortaya çıkmaya başlar. Bunları masaüstü bilgisayar, dizüstü bilgisayar, el üstü küçük bilgisayar ve tablet bilgisayar takip eder. 21. yüzyıla gelindiğinde ise bedene doğrudan yakınlığıyla bilinen akıllı telefon, akıllı saat, sanal gerçeklik gözlüğü gibi dijital teknoloji ürünleri ortaya çıkar. Bilgisayar teknolojileriyle ilgili bütün bu gelişmeler sırasıyla kurumsal, kişisel ve samimi bir yol izler. Bir zamanlar hem de medya olan kişisel bilgisayarın üstesinden bu şekilde gelinmeye çalışılır. Bu nedenle akıllı telefonun ortaya çıkması “post-kişisel bilgisayar çağı” (Alm. Post-PC Ära) olarak adlandırılır. Bu çağda “samimi bilgisayar” (Alm. intime Computer) konseptinin merkezi bir rol oynadığı düşünülür (Kaerlein, 2018, s. 15, 37-38, 42-43,97-100, 127).

Akıllı telefonlar giderek daha fazla yaklaştığı insan bedeniyle samimi bir ilişki kurduğu için bedene yakın dijital teknoloji ürünleri arasında yer alır. İnsan ve bilgisayar arasındaki etkileşimi üstelenerek ikisi arasında ortak bir yaşam alanı oluştururlar. Taşınabilir medya olan akıllı telefonlar günlük hayatta bedenin yakınında uzun süre taşındığı ve çok sık kullanıldığı için “kullanıcıya bireysel olarak eşlik eden alet” olarak görülürler. Aynı zamanda akıllı telefonlar sosyal ve duygusal olarak ağa yani mobil internete bağlanabilen “duygu yüklü aletler” olarak da görülürler. Bu tespit bedene yakın dijital teknolojilerle bilişsel, duygusal ve fiziksel bir yakınlık kurulabildiğini açıkça gösterir. İnsanlar arasında teknolojiyle desteklenen bir samimiyet kurulduğu için “samimi bilgisayar” kavramı dikkate alınır. Bu bağlamda teknoloji ve insan arasındaki duygusal alışveriş belirleyici bir rol üstlenir. Bu durum kullanıcı ve medya arasında üretilen sıkı bir bağa dayanır (Kaerlein, 2018, s. 15-16, 19, 35-36, 39, 41-42, 45, 51-52, 137, 145-146).

Akıllı telefonların kullanım biçimleri çok çeşitli olduğu için sadece tek bir medyaya odaklanılmaz. Akıllı telefonlar genellikle telefon görüşmesi yapmak, fotoğraf çekmek, müzik dinlemek, oyun oynamak, randevu planlamak, mekânların açılış zamanlarını sorgulamak ve bilet satın almak için kullanılır. Yabancı bir şehirde navigasyon aleti olarak kullanılır. Bir şey araştırmak istenildiğinde web tarayıcısı olarak kullanılır. Kişisel notebook, el feneri, uzaktan kumanda ve kredi kartı olarak kullanılır. Ön kamera olmadan ya da ön kamera yardımıyla el aynası olarak kullanılır. Bunlardan en önemlisi de akıllı telefonlarla kişisel eğilimlere göre daha birçok şeyin yapılabilmesidir. Düşünülebilen her tür kullanım biçimi akıllı telefonların içinde toplanır ve onların ağa bağlanma özelliğiyle de bir bütünlük elde eder. Mobil medyalardan biri olarak görülen akıllı telefonlar kullanıcılarına günlük hayatın her anında farklı kullanım biçimlerine imkân vererek eşlik ettikleri için kullanıcıların bedenlerinin yakınlarından bu aletleri uzaklaştırmak mümkün değildir. Bu bağlamda internet de hem mobil hem de bedensel olur. Akıllı telefonlar ve devamından ortaya çıkan giyilebilir teknoloji ürünleri bedene yakın bir yere yerleşerek bedenleşme sürecinin bir parçası olur. Bu nedenle günlük sorumlulukların yerine getirildiği akıllı telefonların kullanımı “bedenleştirilmiş uygulamalarla” eşdeğerde görülür. Soyut zihinsel uğraşılardan da ayrı bir evre olarak görülmez. Akıllı telefonların kullanım biçimleri günlük hayatın otomatikleşmiş ve rutinleşmiş bilinçsiz davranışlarına dâhil olur çünkü “bedenleştirilmiş uygulamaların” çoğu bilinçle değil de daha çok bilinçsizlikle eşzamanlı olarak gerçekleşir. Bedene uydurulan dijital teknolojilerde beden amaca hizmet eden bir araç olarak ortaya çıkar. Bedene yakın duran dijital teknolojiler bedenle doğrudan ilgili olsa bile aslında eylemde bulunan öznenin sınırlarını aşarak ona karşı meydan okumaya başlar. Sonuç olarak akıllı telefonlar rahatsız edici bir şekilde insan bedenine yaklaşmış olur (Kaerlein, 2018, s. 16-17, 44, 47-48, 157, 159-160).

Bedene her geçen gün daha fazla yaklaşan ve kullanıcıyla samimi bir ilişki içine giren dijital teknoloji ürünleri sadece insan bedenini rahatsız etmekle kalmaz öznenin uzun süredir devam eden hâkimiyetini de yerle bir eder. Bu bağlamda ilgi alanlarının bilincinde olan, dünyaya hâkim olmaya çalışan ve dünyayı yönetebilen öznenin durumu değişmiştir. Aşkın öznenin egemenliği ve emir verme yetkinliği elinden alınmıştır. Öznenin deneyimlediği bu değişimler sırasında “ben” (Alm. Selbst) çoğullaştırılır ve karma (hibrit) hale getirilir. “Ben”in artık kendisine has bir içselliği yoktur, “ben” artık “ben”i olmayan bir “ben”dir ve “kendisi olmayan bir kendidir”. “Ben” burada önemli olmayanla yani dış görünüşüyle ve ilişkileriyle yapılandırılır. Merkezinden edilen “ben” artık egemen bir aktör değil de teknolojik ağın içerisindeki bir mesaj zinciridir. Öznenin yeni biçimi olarak görülen

akıllı telefon kullanıcıları insana has algılamayla, anlamayla ve bilişle erişilemeyen, sensörler tarafından ele alınan verilerle ve diğer insanlarla kurdukları ilişkiler tarafından yapılandırılır. Sonuç olarak çözülen ve parçalanan “ben”in merkezi, “ben” veri noktalarının yığına dâhil olur (Kaerlein, 2018, s. 73-74-75).

“Ben”in yukarıdaki gibi bir değişim göstermesinde ağa bağlanma belirleyici bir rol oynar. Yeni teknolojiler içerisinde oluşturulan ağ toplumu içerisindeki ağ sosyallığında bireyselliğin yeni bir biçimi ortaya çıkar. Ağa bağlanmanın yeni bir öznelleştirme biçimiyle çalışıyor olması, modern bireyden uzaklaşan yeni bir özne durumunu açıkça gösterir. İnternetteki yeni öznelilik biçiminin “ağa bağlı birey” (Alm. vernetztes Individuum) olarak ortaya çıktığı düşünülür. “Ağa bağlı birey” teknolojik gelişimin bir sonucu değildir ama internet küresel eğilimi bireysel olarak kuvvetlendirmeyi amaçlar. Bilgisayarı temel alan ağın temelinde ağa bağlanan, iletişim kuran ve bilgi alışverişi yapan insanlar vardır. Bu gelişmeler aile, işyeri, dernek gibi geleneksel bağlarla oluşan topluluğun aksine büyük bir hiyerarşi üretir. “Ağa bağlı birey” belirli bir mekânsal ve sosyal ilişkiyi merkezine alan bir özne olmadığı için stabil değildir. “Ağa bağlı birey” çoğullaştırılmış ve dağılmış bir öznedir. Öznenin bu yeni hali ise postmodern duruma oldukça uygun görülür. Sürekli bir veri üretim kaynağı olarak görülen “ağa bağlı birey” ağın içinde kendi yerinden sorumludur. Bireyler arasında ortaya çıkması muhtemel olan dengesizlikler ise bireylerin ağa bağlanma becerisine bağlıdır. Çalışma ve boş zaman, zorunluluk ve özgürlük, tüketim ve üretim arasındaki sınırların giderek daha kırılgan bir hal almasıyla birlikte “ağa bağlı birey” esnek, mobil ve her zaman erişilebilir olur. Aynı zamanda “ağa bağlı birey” iletişimsel, sosyal ve bilişsel yeteneklerin sergilenmesine ve gelişmesine de katkıda bulunmalıdır çünkü söz konusu bireyin esnekliğinin yönetim biçimi katılmaya ve birlikte yapmaya dayanır. “Ağ olarak ele alınan birey” ise “ağa bağlı bireyden” farklıdır çünkü bu bağlamda ele alınan bireysellik diğer bireylerle ağa bağlanarak verilen bir şey değildir aksine birey kendisini ağa bağlanma evresinde oluşturur (Apprich, 2015, s. 136-141, 154-155).

Bu tespitlerin sonucu olarak bilinçli eylem öznesi olan “ben”e yönelik iki güç ortaya çıkartılır. Birincisi “bedenin ve türün doğal bilinçaltıdır” (Alm. natürliches Es). İkincisi ise “teknoloji tarafında bulunan yapay aletin bilinçaltıdır” (Alm. künstliches Apparat-Es). Birincide “bedenin ve türün doğal bilinçsizliği” işaret edilirken, ikincide “yapay aletin teknolojik bilinçsizliği” işaret edilir. “Yapay aletin bilinçaltı”, “ben”e bedeni üzerinden ne kadar fazla yaklaşırsa “ben”e kalan yer de o kadar azalır. Sonuç olarak “ben” kendisine ait olmayan iki şey arasında ezilir. “Yapay aletin bilinçaltının” zafer kazanma olasılığı çok fazla olduğu için böyle bir durum milyonlarca kişi tarafından felaket olarak görülür. Burada “yapay aletin bilinçaltının” açgözlülüğü, “bedenin ve türün doğal bilinçaltının” içine alabilecek boyutlardadır (Kaerlein, 2018, s. 25, 27-28).

“Ben”in böyle bir tehdit altında olması 21. yüzyılda insan olarak var olma halinin radikal bir şekilde değişmesine neden olur. Bu değişim fiziksel dünyadaki insan varlığıyla, dijital dünyadaki dijital varlığın birbirine kaynaşmasıyla oluşur. Burada “dijital varlık” (İng. digital being) olarak görülen şeyler bilgisayar işlevi gören dijital teknoloji ürünleri daha doğrusu bunların işlevlerini açıkça gösteren uygulamalar ve programlardır. İnsan bedeninin bir uzantısı olarak görülen küresel ağ yani internettir. Web tarayıcıları ve bunlarla elde edilen her tür dijitalleştirilmiş bilgi birer “dijital varlıktır”. Böylece World Wide Web’teki “dijital varlıklar” fiziksel dünyadaki insan varlığının bir uzantısı haline gelir. Mükemmel çoğaltma teknikleri, küresel olarak ağa bağlanma ve bilgisayar teknolojilerinin aracılık ettiği iletişimler fiziksel dünyadaki insan varlığının diğer varlıklarla iletişim kurmasını sağlar. Ekipmanlardan oluşan aletler yani uygulanabilir “dijital varlıklar” sanal alanı oluşturur. Sanal alanda çalışılabilir, eylemde bulunulabilir, ürünler tüketilebilir, ticari ürünler üretilebilir ve diğerleriyle etkileşimde bulunulabilir. Bilgisayar ağlarıyla oluşturulan sanal alanda insana has farklı algılamalar takas edilir ve deneyimlenir. İnsan bedeninin uzantısı olarak görülen bilgisayar ağlarıyla kişilerarası iletişim kurulur, “ben” ve “öteki” birlikte var olur, sosyallik bedenle iletişim kurma ya da kişilerarası iletişim kurmayla sağlanır. Sanal alanda canlandırılmış deneyimler algılanabilen dijital veri biçiminde takas edilir (Kim, 2001, s. 107-108).

İnsanın fiziksel varlığıyla dijital varlığının bu şekilde kaynaşması 21. yüzyılın insan olma halinin karma (hibrit) bir hal aldığını gösterir. İnsan olmanın bu karma hali çalışmanın asıl araştırma konusu olan Marius Goldhorn’un “Park” adlı romanındaki ana karakter üzerinden detaylı bir şekilde ele alınır. Karma insan hali aslında her geçen gün daha fazla ağa bağlanan bir dünyada insan olmanın farklı boyutlarını gösterir. Aynı zamanda hayata bağlanmayla ağa bağlanma arasında bir ayrımın olmadığını kanıtlar. Genç bir Alman yazar olan Marius Goldhorn 1991 yılında Koblenz’de doğar. Berlin ve Hildesheim’da tarih ve edebiyat eğitimi gören yazar düzyazı, deneme ve şiir türünde eserler

kaleme alır. Bu çalışmanın araştırma konusu olan “Park” adlı romanı ise yazarın ilk romanıdır (Goethe Institut-Onleihe, 2021). Söz konusu romanın bir kısmı ana karakter Arnold’un diğerleriyle yaptığı yazışmalara ait diyalog metinlerinden oluşur. Elektronik postayla yapılan yazışmalara yer verilir. Ayrıca Arnold’un kendisiyle ilgili notlar alıp bunları kendi elektronik posta adresine gönderdiği iletiler de vardır. Hayer (2020), bu durumu “çok anlatımlı bir oyunbozanlık” olarak değerlendirir. Bütün bu yazışmalar üzerinden gerçekleşen sohbetler derinliği olan samimi ve gerçek sohbetlerden çok uzaktır. Bir bakıma oldukça yüzeysel olduğu da söylenebilir. Bu yazışmaların hiçbiri tamamen sonlanmaz ve parçalanmış bir şekilde kaldığı yerden ötelenerek gizli bir devamlılığı sürdürür. Trost (2020) da bu durumu “dildeki zamansal ve durumsal akışın parçalanması” olarak görür.

Bu çalışma kapsamında ele alınan romanın olay örgüsü bedensel ve dijital varlığın çöküşüne örnek olarak incelenen Arnold adlı ana karakterin günlük hayatında fiziksel ve dijital olarak deneyimlediği olaylar etrafında şekillenir. Bu durumda Arnold’a hem fiziksel dünyada hem de dijital dünyada rastlanır. Fiziksel dünyadaki Arnold şu sıralar bilim insanlarının tartışmaya açtığı en güncel konulardan biri olan iklim değişikliğine ve buna bağlı olarak dünyanın karşı karşıya olduğu doğal afetlere dikkati çeker. Özellikle plastikten yapılan ürünlerin çok fazla alınıp satıldığına da dikkati çeker. Doğayı ne zaman gözlemlerse, doğanın çok fazla sayıda teknolojik aletlerle donatıldığını görür ve bu yüzden doğayı duyuşsal olarak doğrudan hissedemediğinden yakını. Bir diğer güncel konu olarak da fiziksel dünyada patlak veren savaşlara ve terör saldırılarına dikkati çeker. Arnold’a göre fiziksel dünyanın tahribatı bu şekilde devam ederse dünya insansız, insanlar da dünyasız kalacaktır. Dünyanın erozyonu demek insanın erozyonu demektir. Arnold her açıdan fiziksel dünyanın yok oluşuna şahitlik ettiğini düşünür. Fiziksel dünyada olmak var olmak olarak bilinmesine rağmen, Arnold hayatın anlam ve amacını henüz kavrayamadığı için fiziksel dünyadaki varlığı sıkıntı içerisinde. Bunun nedenleri arasında yukarıda bahsedilenlere ek olarak kız arkadaşı Odile ile bir süredir birlikte yaşadktan sonra ayrılmak zorunda kalması da vardır. Arnold’un bedensel ve ruhsal varlığı büyük bir boşluğa düşer. Amaçsız ve anlamsız bir hayat sürdürdüğüne inanır. Kendisini hem kendisine hem de fiziksel dünyaya karşı kapatır. Yaşamak istemez ve ölümü arzular. Bu süreçte Arnold’un bedeninde farklı rahatsızlıklar ortaya çıkar. Beyninde tenis topu büyüklüğünde bir tümör vardır. Kendisini bedensel ve ruhsal olarak gergin hissettiğinde sol göğsünün üzerinde bulunan deri döküntülerini açık yara haline gelip kanayınca kadar kaşır. Uyku ilacı içmek zorunda kalacak kadar uykusuzluk çeker. Duygusal yiyici olarak nitelendirilebilecek bir şekilde çok fazla yiyip içer. Halüsinasyonlar görür ve cinnet düşüncelerine eğilimlidir. Kalp atışları genellikle hızlıdır. Baş dönmeleri vardır. Derin boşluğun içerisinde bir o yana bir bu yana sendeleyemeyen ruhuna iyi geleceğini düşünerek kitap okur, müzik dinler, şiir yazar ve kendisiyle ilgili notlar kaleme alır. Bu iyileştirici ve yaratıcı çalışmaları genellikle ağa bağlı dijital aletlerle yapar. Arnold’un bu bedensel ve ruhsal huzursuzlukları bunlardan kurtulmak amacıyla kaçtığı dijital dünyada da yakasını bırakmaz. Bu rahatsızlıklar ağa bağlı dijital aletlerin çok yoğun kullanılmasına bağlı olarak ortaya çıkmaya devam eder.

Fiziksel dünyadaki bedensel ve ruhsal varlığının çöküşünü fark eden Arnold çare olarak gördüğü dijital dünyaya dâhil olur ve kendini kendinden uzaklaştırarak dijital varlık olarak ortaya koyar. Bu nedenle bedene yakın, taşınabilir ve mobil internete bağlanabilen MacBook ve iPhone gibi dijital medya ürünleriyle samimi bir ilişki içerisinde girer. Bu durumda öncelikli olarak günlük hayatının her anında ağa bağlanmaya karşı yoğun bir arzusu vardır. Arkadaşlarıyla ve tanıdığı diğer kişilerle bu aletler üzerinden yazışması Arnold’un günlük hayatının bir parçası olur. Bir şey aramak istediğinde ilk olarak Google’a başvurur. Bir mekânla ilgili bilgi edinmek istediğinde Google değerlendirmelerine bakar. Mekânlarla ilgili başvurduğu diğer bir kaynak da Google haritalardır. Araştırmak istediği konularla ilgili Wikipedia’dan makaleler okur. Bu konuda başvurduğu diğer bir kaynak da başta YouTube olmak üzere internette video yayını yapan farklı platformlardır. Arnold akıllı telefonuyla çok sayıda fotoğraf çeker ve arkadaşlarıyla bir araya geldiklerinde bütün bu fotoğrafları birbirlerine gösterirler. Eğlenceli bir şey yapmak, hava durumunu takip etmek, bedensel verilerini kontrol etmek, yemek siparişi vermek istediğinde bunlara yönelik akıllı telefonundaki farklı uygulamaları kullanır. Bilgisayar oyunu oynar. Banka işlerini internetten kolaylıkla takip edebilir. Sanal gerçekliği fiziksel gerçekliğe, veri biriktirmeyi maddesel varlık biriktirmeye ve çevrimiçi iletişimi çevrimdışı iletişime tercih eder. Günlük zaman diliminin neredeyse tamamını bedene yakın dijital medya aletleriyle geçiren Arnold sonuç olarak da otomatikleşmiş ve rutinleşmiş bilinçsiz davranışlar sergiler. Bu davranışlar Arnold’u bedensel olarak çok fazla rahatsız eder. Bunları medeniyetin hastalıkları olarak adlandırır. Bu bedensel etkilerin yanı sıra onu ruhsal olarak rahatsız eden durumlar da söz konusudur. Öncelikli olarak Arnold’un zaman algısı parçalanır. Dijital demansın etkilerinden olan hatırlamak ve

hatırlamamak arasında sendeler durur. Her zaman bedene yakın dijital medya aletleriyle meşgul olduğu için şimdiki zamanı yani anı deneyimlemeyi kaçıır. Her şeyle ilgilenen ama boş bir zaman aralığı yaratıp kendisiyle ilgilenemeyen biri haline gelir. Sevmek ve sevmemek arasında gelgitler yaşar. İnsanlarla birlikte olmak ve yalnız olmak arasında da bir denge oturtamaz. Diğerleriyle birlikte olduğunda yüz yüze iletişim kurmakta çekimser davranır, tek başına olduğunda ise yalnızlığından yakını. Bulduğu ortamlarda gözetlendiğini hissettiği için rahat davranamaz. Arnold bedene yakın duran ve ağa bağlı dijital medya aletlerinin bedensel ve ruhsal olarak yan etkilerini deneyimler. Bu tür yan etkiler onu mutsuzluğa ve buna bağlı olarak da dijital depresyona sürükler. Romanda bu yan etkilerin aşılmasını kolaylaştıracak dijital detoks (arınma) işaret eden ifadelere de rastlanır. Bu bazen dijital teknoloji ürünlerinin kullanılmadığı çevrimdışı bir orman kampı olur, bazen de bu aletlerin neden olduğu günlük hayatın hızlı akışını belli bir süre yavaşlatmak adına yoga yapmak olur. Arnold öldüğünde elektronik posta adresine ne olacağını sorarak da aslında dijital yok oluşun sonucu olan dijital define işaret eder. Her şeye rağmen Arnold fiziksel ve dijital varlığını kaybetmekten kaçamaz.

2. ANA KARAKTER ARNOLD'UN GÜNLÜK HAYAT AKIŞININ AYRILMAZ PARÇALARI OLAN DİJİTAL VARLIKLAR

2.1. Dijital Varlık 1: Arnold 'un Ağa Bağlı Kişilerarası İletişim Biçimi "Chat"

Akıllı telefon gibi bedene yakın dijital aletler insanları her zaman ve her yerde internete bağlı kalmaya zorlar ve onları kendisine tutsak eder. Uzun mesafeleri aşan modern iletişim teknolojileri sayesinde artık insanın nerede olduğunun bir önemi yoktur çünkü sadece bir tık uzaklıktadır. Bu nedenle çağrı ya da mesaj artık insanın çok yakınındadır. Ama sürekli internete bağlı kalmak insanın mutluluğuna da zarar verir. Diğerleriyle ne kadar fazla iletişim kurarsa ve diğerlerini ne kadar çok düşünürse, insan kendi kendisinde o kadar az kalır. Hiçbir şey yapmamak artık teknolojik insanın davranış kalıplarına ait değildir ama insanın teknolojiden uzaklaşarak kendisi için boş bir an yaratması kendisini iyi hissetmesi ve yaratıcı olabilmesi için oldukça önemlidir. Ne zaman boş bir zaman ortaya çıksa, hemen akıllı telefonlar ele alınır ve diğerleriyle iletişim kurulur. İnsan burada kendi kendisiyle geçirebileceği huzur dolu bir zamandan vazgeçer. Burada insanın başkalarıyla ilişki kurma ihtiyacı sadece kendisinden değil dijital iletişim medyalarının baştan çıkartıcı özelliklerinden de kaynaklanır. İlgiiye ihtiyaç duyulduğunda çağrılar ve mesajlar yeterli olur. Bu şekilde ilişkiler ve arkadaşlıklar yoğunlaştığı gibi kısa zaman içerisinde bıktırıcı bir hal de alabilir. Hatta genellikle rahatsızlık verici ve kontrol edici olur. İnsanın bu durumdan kaçıp uzaklaşması ise ilerleyen teknolojinin aşırı derecede cezbedici ve baştan çıkarıcı olmasıyla her geçen gün daha da zorlaşır. Bu da her yerde ve her zaman ulaşılabilirliği ve haber alınabilirliği artırmaya devam eder. İletişim kurma bir yandan basitleşirken, diğer yandan etkisizleşmeye başlar çünkü dijital olarak bağlantıda olmak insanların çoğu için birer problem haline gelir. Sürekli bağlantıda olmak insanları birbirlerinden uzaklaştırır ve insanlar tarafından önemsiz bir şey gibi görülür. Sonuç olarak insanın mutluluğunu da azaltır (Diefenbach ve Ullrich, 2016, s. 168-170).

MacBook'unun ve iPhone'nunun çekiciliğine ve baştan çıkarıcılığına karşı koyamayan Arnold da bulunduğu her yerde ve her an ağa bağlanma arzusu içerisinde. Arnold, Paris'te kalacağı otel odasına girer girmez MacBook'unu alır ve ağa bağlanmak ister: "(...) *Er nahm sein MacBook, das WLAN war stabil.*" (Goldhorn, 2020, s. 15). Paris'te gittiği bir kafede hemen oranın ağına bağlanır. "(...) *Er loggte sich mit einer Trash-Mail-Adresse in das WLAN des Cafés ein. (...)*" (Goldhorn, 2020, s. 51). Esther ve Odile Londra'ya, Arnold da Berlin'e gitmek üzere Atina havaalanına gittiklerinde ağı bulamadıkları için akıllı telefonlarıyla ağa bağlanamazlar. Romandaki bütün karakterler buldukları her yerde ve her zaman ağa bağlanmayı arzular. Bağlanamadıklarında ise kendilerini mutsuz hissederler.

Her an ağa bağlı olmaya karşı hissettiği bu büyük arzuya rağmen, Arnold bazen de elindeki MacBook'unun ve iPhone'nunun ağa bağlanmasıyla birlikte her yerde erişilebilir olduğunun farkına varır ve bundan rahatsız olur. Kız arkadaşı Odile ile mesajlaştığı sırada ondan gelen mesajların yollarda olduğu sırada alınan hazırlıksız mesajlardan biri olduğunu söyler. Her an erişilebilir olmak Arnold için iletişimin etkileyiciliğini azaltır. "(...) *Odiles Nachrichten waren die Art von Nachrichten, die man unterwegs und unvorbereitet erhielt, die von da an bis in die Unendlichkeit mit diesem wahllosen Ort und den zufälligen Handlungen der Menschen an ihm verknüpft waren. (...)*" (Goldhorn, 2020, s. 9).

Arnold her yerde ve her zaman erişilebilir olmanın etkileyici bir şey olmadığına farkına varsa bile çevresinde bulunan diğer insanlarla yazışmaktan vazgeçmez. Arnold trenle Paris'e seyahat ederken kız

arkadaşı Odile ile yazışır. Daha sonra Veysel ile yazışmaya başlayan Arnold ona Paris'ten iki gün içinde Atina'ya uçacağını söyler. Atina'ya Odile'ye film çekiminde yardım etmek için gider. Bu arada Odile'den gelen mesajları okur ve yazmak istediği birkaç cevabı sildikten sonra tekrardan cevap yazmayı başlar. Odile ile olan yazışmalarını tekrardan açar ve belli bir tarihe kadar olan mesajları siler. Arnold, Odile'ye Paris'e geldiğini ve üç gün içinde de Atina'da olacağını yazar. Arnold arkadaşları Oscar ve Veysel ile yazışmaya başlar. Arnold, Odile ile yeni bir yazışma başlatır. Sonuç olarak Arnold kız arkadaşı Odile ve diğerleriyle tekrar tekrar bir yazışma başlatır. Bu yazışmalar onun günlük hayatının akışına çok fazla dâhil olur.

Arnold'un ağa bağlı MacBook'u ya da iPhone'u aracılığıyla her yerde ve her an diğerleriyle çevrimiçi yazışabiliyor olması onu fiziksel dünyada kurulan iletişim biçimlerinden giderek daha da uzaklaştırır. Bu yönde bir aydınlanma yaşayan Arnold kendisini çevrimiçi olarak daha iyi ifade edebildiğinin farkına varır. "(...) Arnold wurde klar, dass er seine Bedürfnisse viel besser online ausdrücken konnte. (...)" (Goldhorn, 2020, s. 130). Arnold bu durumu kız arkadaşı Odile ile yaptığı hayvanat bahçesi gezisi sırasında suskunluktan kurtulup iletişim kurup kurmama konusunda oldukça çekimser kaldığında da fark eder. "Nur ab und an war Arnold irritiert, weil er das Gefühl hatte, dass er, wenn er aus einem kurzen gemeinsamen Schweigen heraustrat, gelangweilt klang. Und weil er das nicht wollte, weil er nicht war, sagte Arnold: Sorry, das sollte sich nicht gelangweilt anhören." (Goldhorn, 2020, s. 122). Arnold fiziksel dünyada diğerleriyle iletişim kurmayı sıkıcı bulduğu gibi diğerleriyle çaba ve ilgi gerektiren bir sevgi ilişkisi kurmak zorunda olmadığı bir sistem de aramaktadır. Arnold, Salma'nın evinde yapılan partide birden bire diğer misafirleri hor görmeye başlar, insanları sevmek zorunda olmadığı ve onlarla sürekli ilgilenmesinin gerekmediği bir sistem ister. "(...) Arnold spürte in sich eine Verachtung für die anderen Gäste aufkeimen. Er dachte: Ich will ein System, wo ich Leute nicht mögen muss, um anständig mit ihnen umzugehen." (Goldhorn, 2020, s. 111). Her şeye rağmen Arnold insana olan özlemini de Salma'nın evinde yapılan partide dile getirir. Partide gelen diğer misafirler de Arnold'un insanlara olan özlemini biraz olsun hafifletir. "(...) Die ausgestellte Gelassenheit der sich unterhaltenden Partygäste linderte Arnolds prinzipielle Sehnsucht nach Menschen im Allgemeinen." (Goldhorn, 2020, s. 98). Dijital çağın teknolojik insanı Arnold kendini çevrimiçi ve çevrimdışı ifade etmek, insanları sevmek ve sevmemek arasında her zaman çelişkide kalır. Sonuç olarak insanlardan uzaklaşmak istemek ve insanlara hasret kalmak arasında gider gelir.

2.2. Dijital Varlık 2: Araştırılan Her Tür Bilginin Kaynağı Olarak Görülen "Google"

İnsan beyni için en köklü değişiklik kolektif olarak kullanılan ve dışarıda duran bir bellek olan internetin devreye girmesiyle başlar. Yolları akılda tutmak ya da bir şeyleri doğru hatırlayabilmek artık önemli değildir. İhtiyaç duyulan bilgi Google'da araştırılır. Dijital bellek bir kere bile hizmete girmediğinde, insan çaresiz bir varlık gibi dünyada sendeler durur ve kendisini tamamen tükenmiş hisseder. Bu tarz etkiler beyin işlevinin değişmesinde ve duyuşsal algılarda kendisini gösterir. Hangi bilgi alanından bahsedildiğinin bir önemi yoktur. Burada beynin verdiği ilk tepki Google'da aramaktır. İnsan böyle bir durumda içerik üzerinde derinlikli düşünmeyi ve bulduğu cevabın kendisine yönelik olup olmadığını önemsemmez. Onun için bir şeyi bilmek istemek, internete sormak demektir. Teknolojik insan beyninde öyle bir sabit bağlantı oluşturmuştur ki cevap aradığı bütün soruların Google ya da diğer arama motorları tarafından cevaplandırılacağını farkındadır. Teknolojik insan için artık bir bilgi alanında derinleşerek bilgi sahibi olmak gibi bir zorunluluk yoktur çünkü bilgiye gerçekten ihtiyaç duyulduğunda her zaman internete sorulabilir (Diefenbach ve Ullrich, 2016, s. 304-306). World Wide Web her zaman bilgi kaynağına erişilmesine yardımcı olur. Böylece kontekt ve olayla ilgili bilgiler duruma uygun olarak çağırılır (Kaerlein, 2018, s. 214-215).

Dijital çağın teknolojik insanı olarak nitelendirebileceğimiz insanlardan biri olan Arnold için de bilgiyi internette aramak vazgeçilmez bir durumdur. Arnold bu şekilde dünyaya bağlı olduğunu ve dünya çapında hareket eden bir grubun parçası olduğunu düşünür. Her tür bilgiye her yerden kolaylıkla erişim sağlayabilir. Arama motorunu açarak üniversitede eğitim göreceği yerleri, seyahat edebileceği ve son gününü geçirebileceği yerleri araştırır. Beyin tümörü, çoklu skleroz ve magnezium eksikliği gibi yakalanabileceği hastalıkları araştırır.

"(...)Arnold fühlte kurz eine Verbundenheit mit der Welt, die ihm Pokémon vermittelt hatte. Er hatte sich gefühlt, als sei er Teil einer weltweit agierenden Gruppe, die, bald erwachsen, friedliche Zustände wie in den Parks der Kanto-Region installieren würde. Es war 21.32 Uhr. Arnold öffnete Safari. (...) Arnold schaute sich Krankheiten an, an denen er erkrankt sein könnte, Gehirntumor oder Multiple Sklerose oder Magnesiummangel. Er schaute sich

mögliche Reiseziele an, an denen er seine letzten Tage verbringen könnte. (...)“ (Goldhorn, 2020, s. 63-65).

Arnold, trenle Paris'e yaptığı seyahat sırasında iki ay önce aldığı bir mesajla ilgili Google'da arama yapar ve bu aramalara kız arkadaşı Odile tarafından gönderilen mesajlar da dâhildir. *“(...)Als er die Nachricht vor zwei Monaten bekommen hatte, googlte er gerade, wo man eine verlorene Aufenthaltserlaubnis hinbringen konnte. Er war dabei, durch irgendein Forum zu scrollen, als er mehrere Nachrichten von Odile erhielt. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 7).

Arnold'un sol göğsünün üzerinde kaşınan ve kızaran deri döküntüleri vardır ve bu rahatsızlığıyla ilgili de Google'da araştırma yapmaya başlar. Öncelikle böceklerin neden olduğu deri döküntülerini araştırır. Burada bedenlerinde korkunç deri döküntüleri olan insanların fotoğraflarını görür ve bu durum onu rahatsız ettiği için o sekmeyi hemen kapatır. İnternet ortamında arama motorlarıyla elde edilen yazılı, görsel ve işitsel her tür bilginin insana ait iyi bir şeyin daha iyisinin ve kötü bir şeyin daha kötüsünün var olduğunu hemen göstermesi, insanın bir yandan memnun olmasına bir yandan da memnun olmamasına neden olur. *“Arnold googelte: insekten aussschlag. Er schaute sich eine Weile Bilder irgendwelcher Menschen mit grauenhaften Ausschlägen an. Er schloss den Tab. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 33). Arnold, Atina'da Odile'nin yanındayken, Odile iPhone'nunun feneriyle Arnold'un bedenindeki bu deri döküntülerine yakından bakar ve bunları hemen Google'da araştırmaya başlar. Odile ve Arnold böceklerden ya da deri hastalıklarından kaynaklanan farklı deri döküntülerinin fotoğraflarını birlikte, eş zamanlı ve çevrimiçi olarak incelerler. Odile, Arnold'un deri döküntülerinin böcek kaynaklı olduğu sonucuna varır. Sonuç olarak alanında uzman olmayan herkes her tür sağlık bilgisinin kolay erişilebilir olduğu internet ortamında doktor rolüne bürünür ve kolaylıkla teşhis koyabilir duruma gelir.

MacBook'unu eline alan Arnold hemen enginar festivalini Google'da arar. Burada bu festivale ne kadar süre kaldığına dair detaylı bir bilgiye erişir.

“(...) Arnold ging zu seinem MacBook. Er googelte: artichoke castroville. Arnold betrachtete die Seite artichokefestival.org. Ein Countdown lief. Bis zum Artischockenfest, val waren es noch neun Tage drei Stunde vierzehn Minuten und dreißig Sekunden. Neunundzwanzig. Achtundzwanzig. Bis zum Artischockenfestival waren es noch neun Tage, drei Stunden, dreizehn Minuten und achtundfünfzig Sekunden. Siebenundfünfzig.” (Goldhorn, 2020, s. 92-94).

Arnold, kız arkadaşı Odile'yle enginar festivali hakkında konuşurken, Google'da bu festivalle ilgili olumsuz bazı haberlere rastlar ve hatırlama evresini hızlandırmak için birkaç Wikipedia makalesi araştırır. Arnold ve Odile bu festivalle ilgili henüz yeni deneyimler elde edecek olmalarına rağmen bu deneyimleri daha şimdiden internetin iyi ya da kötü olayların hiçbirini unutmamasıyla gölgelenmiş olur. Bu durumda insanların kendilerine has özgün deneyimler elde ederek memnun olmaları da engellenmiş olur.

“Arnold las die Nachrichten: Ein 19-Jähriger hatte mit einem automatischen Gewehr das Festival-Gelände betreten, vier Menschen erschossen, zwölf verletzt und sich dann selbst getötet. Arnold schloss den Tab und rief die Wikipedia-Artikel einiger Romcoms auf, um so seinen Erinnerungsprozess zu beschleunigen. (...)“ (Goldhorn, 2020, s. 130).

Odile'yi de Google'da arayan Arnold, önce onunla ilgili hiçbir bilgi bulamaz. *“(...) Er googlete Odile, es gab keine neuen Treffer.”* (Goldhorn, 2020, s. 21). Daha sonra aradığında ise iki adet fotoğraf bulur. *“(...) Er probierte den Namen Odile mit den Nachnamen der Hausbewohner durch, bis er sie bei Google fand. Es gab von ihr bei Google Bilder zwei Fotos.”* (Goldhorn, 2020, s. 111). Odile'nin film veri bankasındaki filmografilerine göz gezdirir. Büyük film projelerinde bayan figüran olduğunu, filmlerinin birkaç sergide gösterildiğini ve üniversitede öğretmenlik yaptığını öğrenir. Odile'nin internet sayfasından onun belgesel filmlerine, fotoğraflarına ve elektronik posta adresine de erişir. Arnold, metroda yolculuk ederken Odile ile ilgili olarak internette bulduğu her şeyi okur. *“,(...) In der U-Bahn las Arnold alles, was er über Odile im Internet finden konnte. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 113).

İçerisinde bulunduğu fiziksel dünyanın gerçekliğini internetten elde ettiği bilgilerle zenginleştirmek isteyen Arnold, gezip görülecek yerleri ziyaret ettiği sırada da bu yerlerle ilgili tarihi bilgileri de eş zamanlı olarak elde eder. Atina'da bir parkta dolaşırken burada bulunan *“Theseus rettet Hippodameia”* adlı heykeli hemen Google'da araştırmaya başlar. *“(...) Arnold googelte: victoria square athens. Die Skulptur hieß Theseus rettet Hippodameia. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 197).

Arnold, Google'da güvercinlerin konum duygularıyla ilgili araştırma yapar ama hızlı bir şekilde anlayabileceği bir tanımlama bulamaz. "(...) *Er googelte: taube ortungssinn. Er fand keine schnellverständliche Beschreibung. (...)*" (Goldhorn, 2020, s. 215).

2.3. Dijital Varlık 3: Mekânın Bulunmasını ve Değerlendirilmesini Sağlayan Kaynak Olarak "Google-Maps"

Ziyaret edilecek farklı mekânlarla ilgili değerlendirmelere internetten erişilebilir. Kolaylıkla yer tespiti yapan akıllı telefonlarla çağrılan bilgiler fiziksel mekânların özelliklerine göre değişiklik gösterir. Farklı uygulamaların yardımıyla bu mekânlarla ilgili tavsiyelere ulaşılır. Yakınlarda bulunan mekânlarla ilgili çok sayıda bilgi elde edilir. Artık herhangi bir mekânla ilgili bilgi elde etmek isteyen kişi hatıralarına, deneyimlerine, amaçlarına ve duygularına başvuramaz. Burada başvuracağı şey sadece akıllı telefonlar gibi nesnelleştirici medya yapılarıdır (Kaerlein, 2018, s. 269).

Fiziksel dünyadaki mekânlarla ilgili Google'daki değerlendirmeleri ve tavsiyeleri dikkate alan Arnold da Atina'da gezdiği bir parkın Google'da 3,7 yıldızla değerlendirildiğini görür. Bu bilgiye ek olarak insanların bu parkta günde ortalama bir buçuk saatini geçirdikleri bilgisi de vardır. "(...) *Bei Google war der Park mit 3,7 Sternen bewertet. Normalerweise Menschen hier 1,5 Stunden.*" (Goldhorn, 2020, s. 197). Arnold'un gittiği bir kafe de Google'da 4,4 yıldızla değerlendirilmiştir. "(...) *Das Café war bei Google mit 4,4 Sternen bewertet. (...)*" (Goldhorn, 2020, s. 223). Sonuç olarak Arnold'un fiziksel olarak bulunmak istediği mekânın doğal büyüğü henüz orada bir şey yapmadan ortadan kaldırılmış olur.

Akıllı telefonlardaki GPS alıcıları aracılığıyla coğrafik konumlar da kolaylıkla tespit edilebilir ve harita hizmeti ya da mekâna bağlı başka uygulamalarla bağlantı kurulabilir (Kaerlein, 2018, s. 214-215). Arnold da iPhone'nunu eline alır almaz Google haritayı açar ve mavi GPS noktasını bulur. Buradaki noktayı işaret ederek Arnold aslında bu gördüğünün kendisi değil de iPhone'u olduğunu fark eder ve iPhone'nunu bedeninin bir uzantısı olarak görür. "(...) *Er öffnete Google Maps, blickte auf die Karte und den blauen GPS-Punkt. Arnold dachte: Eigentlich bin nicht ich das, sondern mein iPhone. (...)*" (Goldhorn, 2020, s. 11). Arnold, Google haritayı açar ve dünya küre şeklinde görüne kadar yakınlaştırır, ekran görüntüsü alır ve tek bir piksel olarak görüne kadar da bir yıldız grubunu yakınlaştırır.

"(...) *Er googelte: location iss. (...) Arnold öffnete Google Maps. Er zoomte so weit hinaus, bis die Erde als Kugel angezeigt wurde. Die Ländergrenzen blieben als sinnloses Gekritzelt erhalten. Arnold stieß die Erde an, sie drehte sich. Es war, wurde ihm dann klar, nicht die Erde, die er in Bewegung brachte, es veränderte sich vielmehr der Punkt der Beobachtung. Denn dahinter rotierte das All, die Milchstraße tauchte auf und verschwand wieder, und unzählige farbige Punkte bewegten sich. Arnold screenshotete eine Ansicht und zoomte in eine Sterngruppe bis er einen Stern als einen einzigen Pixel sah. (...)*" (Goldhorn, 2020, s. 229-231).

2.4. Dijital Varlık 4: Bilginin Araştırma Kaynağı Olarak "Wikipedia"

Her zaman araştırmaya hazır bir durumda bekleyen teknolojik insan akıllı telefonunu hiçbir zaman elinden bırakmaz ve Wikipedia'da araştırmak istediği bir sonraki anahtar kelimeyi sabırsızlıkla bekler çünkü Wikipedia'nın tepki vermesi sadece bir anahtar kelimeye bağlıdır. Bu anahtar kelimenin teknolojik insanın argümanının merkezi olup olmaması ve onun bunu kastedip etmemesi önemli değildir. Önemli olan şey sadece araştırma biçiminin aktive edilmesidir (Diefenbach ve Ullrich, 2016, s. 222-224).

Araştırmak istediği birçok konuda Wikipedia makalelerine danışan Arnold da Google'a konuyla ilgili bir anahtar kelime girer, "*Großer Panda*" adlı bir Wikipedia makalesini okur ve arama sonuçlarından ne elde ettiğine odaklanmadan ekranı aşağı doğru kaydırmaya devam eder. "(...) *Er öffnete Safari und las den Wikipedia-Artikel Großer Panda. Er gab seinen Namen bei Google ein. Er scrollte, ohne die Suchergebnisse zu fixieren. (...)*" (Goldhorn, 2020, s. 63). Arnold Paris'te bir otel odasında kaldığı günlerde uzaylılarla ilgili gördüğü korkunç rüyadan sonra uzaylıların adam kaçırmalarıyla ilgili bir makale okur ve onların nasıl görüldüğü ile ilgili zihninde bir şeyler hayal etmeye başlar. "(...) *Arnold las den Wikipedia-Artikel Alien abduction. (...) Arnold versuchte, sich das Äußere der Aliens vorzustellen. (...)*" (Goldhorn, 2020, s. 37). Arnold uzaylılarla ilgili şiir de okur. "(...) *Arnold nahm sein MacBook und las das Gedicht über die Aliens. (...)*" (Goldhorn, 2020, s. 47). Boş bir zaman aralığı bulduğu her an rastgele Wikipedia makaleleri okur. "(...) *Arnold las den Wikipedia-Eintrag der*

Terra-Nova-Expedition. (...) Arnold las eine Zeit lang zufällige Wikipedia-Artikel. (...)“ (Goldhorn, 2020, s. 47). Metroda yolculuk yaparken tanıştığı emekli bir federal hakim olan Dr. Sawatzki’yi Google’da arar ve bir zamanların federal hakimlerinin listelendiği Wikipedia’da onun adını bulur. “(...) Arnold hatte die Handschrift von Dr. Sawatzki nicht genau entziffern können, ihn deshalb mit dem instabilen Internet in der U-Bahn gegoogelt und seinen Namen, ohne Tippfehler, in einer Wikipedia-Liste ehemaliger Bundesrichter gefunden.” (Goldhorn, 2020, s. 79).

Arnold, Wikipedia’dan makale okumaya devam ederken, birden bire hiç kimsenin hiçbir şekilde ölmediğine, herkesin ve her şeyin ağın sanal dünyasının sonsuzluğunda ölümsüzlükle donatıldığına işaret eder. *“Arnold scrollte durch den Wikipedia-Artikel von Lo-Fi. Für einen kurzen Moment war er überzeugt, niemand würde jemals sterben, alle seien immer schon da und alles bleibe hier. (...)“ (Goldhorn, 2020, s. 149).*

Arnold, Manolis Glezos’un Wikipedia makalelerini okurken de bu makalenin Google tarafından otomatik olarak çevrildiğinin yani aslında bilgiye her zaman ve her yerde farklı dillerde erişimin kolaylıkla sağlandığının farkına varır. Böylece ağın sanal dünyası dil konusunda da bir beceriye sahip olduğunu kanıtlar. *„(...) Arnold las den Anfang des Wikipedia –Artikels von Manolis Glezos. (...) So wie Arnold den von Google automatisch übersetzten Artikel verstand, war Manolis Glezos eine Art sehr rares Revolutionsheiligtum.“ (Goldhorn, 2020, s. 183-185).*

2.5. Dijital Varlık 5: Görsel İşitsel Bilgi Kaynağı Olarak “YouTube” Videoları

İnternette bilgi araştırmak için video gibi görsel ve işitsel yayınlardan da faydalanan Arnold, Paris’te kaldığı bir otel odasında internete bağlanır bağlanmaz burada 2005 yılında ortaya çıkan karışıklıklarla ilgili videolar izlemeye başlar. Bu veya buna benzer videolar ister hatırlanacak kadar iyi bir olay olsun, isterse de hatırlanmayacak kadar kötü bir olay olsun fiziksel ortama dair her an canlı bir bellek oluşturur. O an orada fiziksel olarak bulunan kişinin de bu videoları izlemesi içerisinde bulunduğu şu anın zehirlenmesine ya da kendisini iyi hissetmemesine neden olur.

“(...) Er dachte an Paris, zu dem ihm nichts einfiel außer ungerechte Architektur, breite Boulevards, um Barrikaden zu verhindern. Er nahm sein MacBook, das WLAN war stabil. Er schaute sich ein paar Videos der Unruhen von 2005 an, und er dachte, wie zufrieden ihn die Aufnahmen plündernder Menschen damals gestimmt hatten. Die Bilder waren ihm wichtig oder neu vorgekommen, weil er dieses schaukelnde, rauschende Schwarz-Weiß-Bild einer Kameradrohne nie zuvor gesehen hatte. Sein jugendliches Ich war davon überzeugt gewesen, dem Beginn von etwas sehr großem beizuwohnen, zum Beispiel dem Ende des Kapitalismus. Arnold wusste damals noch nicht, dass alles verebbt, alle Aufstände und jedes Gefühl. Arnold hoffte, dass in den Innenstädten bald Geschäfte internationaler Bekleidungsketten geplündert würden, (...).” (Goldhorn, 2020, s. 15-17).

Arnold, iPhone’undan Oscar adlı arkadaşının kendisine gönderdiği videoyu açar ve izlemeye başlar. Uzunluğu 26 dakika ve 16 saniye olan bu videoda Papa, Uluslararası Uzay İstasyonu (ISS) ekibiyle konuşur. Videodaki bilgi akışının estetik ameliyatları andıran şişik suratlarla engellenmesine rağmen Arnold videoyu mükemmel bulur.

“(...) Da iPhone am Ladekabel leuchtete auf. (...) Oscar hatte im ein Video geschickt, in dem der Papst mit der Besatzung der ISS sprach. Arnold öffnete das Video: Die Astronauten griffen mit ihren Füßen in Schlaufen am Boden. Sie sahen aus, als stünden sie aufrecht, wie auf der Erde. Das war ihre Respektsbekundung vor dem Papst. Vor einem von der Schwerelosigkeit aufgedunsenen Gesicht, das Arnold an Schönheitsoperationen erinnerte, (...). Der Amerikaner beschwor die Fragilität der göttlichen Kreation und meinte damit die Erde, dann sprachen Papst und die Besatzung der ISS über Liebe und das achtsame Miteinander der Menschheit. Das Video war sechsundzwanzig Minuten und sechzehn Sekunden lang und perfekt. Arnold dachte, dass aufgrund der aufgedunsenen Gesichter ein ganzer Informationskanal fehlte, das Lesen von Gesichtsausdrücken. (...)” (Goldhorn, 2020, s. 45-47).

Arnold, iPhone’nunu eline alarak kendisine önerilen NASA’ya ait videoları izlemeye başlar. *“(...) Er nahm sein iPhone und schaute sich das erste vorgeschlagene Video an: NASA representation of a block hole consuming a star. (...)” (Goldhorn, 2020, s. 77). Kız arkadaşı Odile de testere balığı videoları izlediğinden söz eder. YouTube’tan TED sohbetlerini izlemeye başlar. Diefenbach ve Ullrich’e (2016, s. 101, 103-105) göre kendi kendini aramak isteyen birinin yolu internete çıktığında onun mutsuz olması kaçınılmazdır. Kendini arayan kişinin sadece kendisi için ayarladığı boş bir*

zamanda kendisiyle yüzleşmeye, uzun bir süre kendisini hissetmeye ve kendisiyle iletişim kurmaya ihtiyacı vardır. Kişi ancak bu şekilde sağlıklı bir bilince sahip olur. İnternette art arda otomatik olarak oynatılan videoları ya da başka dijital bilgileri tüketmekle kişi kendini bulamaz. Bu durumda Arnold'un da kendisini tüketmeye değil de aslında yeniden yaratmaya ihtiyacı vardır.

“Arnold (...) schaute TED Talks. Erst: How to motivate yourself to change your behaviour. YouTubes Autoplay spielte weiter: 8 ways the world could suddenly end. Dann: I am not A Monster: Schizophrenia. Dann: Hypnotize Yourself. Dann: Artificial Intelligence: it woman's hijab? Dann: I see Dead People: Dreams and Visions of the Dying. Dann: Ancient Secrets of a Master Healer: Deeper Healing Solutions.” (Goldhorn, 2020, s. 113).

2.6. Dijital Varlık 6: Bilginin Kontrol Gücü “Apps”

Akıllı telefon uygulamaları kişilerin kendilerini verilerle beslemesi anlamına gelir. Böyle bir durumda kişi hayatını kendi eline almakla değil de daha çok bu uygulamaların eline vermekle ilgilenir. Hayatı bu uygulamaların eline vermek demek kişinin kendi otoritesinin dışına çıkması demektir. Arnold'un günlük hayatının akışında dijital varlık olarak ele alınan akıllı telefon uygulamalarının önemli bir yeri vardır. Bu uygulamalar onun yaşam şeklini bilgiyle kontrol altına alır. Örneğin Paris'teki otel odasında gördüğü korkunç rüyadan uandıktan sonra hava durumu uygulamasından o günkü sıcaklık derecesini takip eder. *“(...) Die Wetter-App sagte, es seien siebenunddreißig Grad, in seinem Hotelzimmer roch es nach nasser Daunenjacke. (...)”* (Goldhorn, 2020, s. 31) Bu uygulamayı günlük hayatında çok sık kullanır. *„(...) Arnold öffnete die Wetter-App. Die Wetter-App ortete ihn in Göteborg. (...)“* (Goldhorn, 2020, s. 215).

Bu tarz uygulamaları kullanan sadece Arnold değildir. Veysel gibi diğer arkadaşları da bu uygulamaları bireysel eğilimlerine göre farklı amaçlar için kullanır. Veysel iPhone'nundan kendi sesinin hangi ünlü sese benzediğini bulan bir uygulamayı açar ve onun sesi Bill Murray'ın sesine daha yakın çıkar. *“Veysel nahm sein iPhone. Veysel sagte: Ich habe diese App, in die man sprechen kann und die einem sagt, welche Promi-Stimme man hat. Meine Stimme kommt am nächsten an die von Bill Murray.”* (Goldhorn, 2020, s. 73).

Akıllı telefonlardaki sağlık uygulamaları aracılığıyla da beden ölçüm değerleri, vücut okumaları ve önemli bedensel belirtiler üretilir ve gösterilir. Bunların hepsi bedenin görünebilirliğine izin verir (Kaerlein, 2018, s. 214-215). Arnold da uyanır uyanmaz iPhone'nundan ne kadar süre uyuduğunu kontrol eder. Bedeniyle ilgili daha fazla bilgiye sahip olmak için Ben Lerner'in *The Lichtenberg Figures*'den soneler okumaya ara vererek akıllı telefonundan sağlık uygulamasını açar. Bununla bedensel işlevlerini ve günlük davranışlarını kolaylıkla izleyebilir. Çıkan sonuca göre de kendisini iyi hisseder. Canzler ve Knie'ye göre (2016, s. 11-12) bu durum genellikle uygulamaların ve teknik sistemlerin inandırıcı ve güvenilir bulunmasından kaynaklanır.

“Arnold wachte auf. Er blickte auf sein iPhone. Es war 8.42 Uhr. Sein iPhone besaß eine neue Tracking-Funktion: Er hatte vier Stunden und neun Minuten geschaffen. Draußen schien die Sonne. Arnold schloss die Augen. Arnold öffnete die Augen. Er nahm sein iPhone. Es war 11.02 Uhr. Er hatte sechs Stunden und neunundzwanzig Minuten geschlafen. (...) und dachte: Ich muss mir Gedanken über meinen Körper machen. Er öffnete die Health-App und schaute eine Weile, welche Körperfunktionen und welches alltägliche Verhalten er tracken könnte. (...) Arnold fühlte sich relativ gut.” (Goldhorn, 2020, s. 75).

Arnold ve Salma bir şeyler tüketme ihtiyacı duyduklarında kurye uygulamasından yemek siparişi de verirler. *“(...) wenn er high war, das Bedürfnis hatte, irgendetwas zu konsumieren, zu essen, zu trinken, zu kaufen, sich zu verschulden. (...) Auf der Lieferdienst-App verfolgten Salma und Arnold den Fahrer mit dem Essen. (...)”* (Goldhorn, 2020, s. 84-86).

3. ARNOLD'UN OTOMATİKLEŞMİŞ VE RUTİNLEŞMİŞ BİLİNÇSİZ DAVRANIŞLARI

Akıllı telefonlar insanların her zaman beraberinde taşıdığı nesnelere olduğu için kullanıcılarda bilinçsizce rutinleşmiş ve otomatikleşmiş farklı davranışlara rastlanır. Bu davranışlardan birkaçı kullanıcıların çoğunun akıllı telefonlarını her zaman ellerinde tutmaları ve onları koydukları yerden çıkartarak sürekli kontrol etmeleridir. Kullanıcılarda görmeye alışık olduğumuz bu tarz rutinleşmiş ve otomatikleşmiş bilinçsiz davranış biçimleri kullanıcının karşılaştığı olağan ve olağanüstü deneyimlere göre farklı şekillerde ortaya çıkmaya devam eder. Böylelikle akıllı telefonlar kullanıcılarıyla birlikte bir geçmiş oluşturur (Kaerlein, 2018, s. 36-37).

Arnold'un MacBook'unu ya da iPhone'nu kullanırken sergilediği rutinleşmiş ve otomatikleşmiş bilinçsiz davranış biçimleri arasında öncelikli olarak eline almak yer alır ve romanda bu tarz ifadelere çok sık rastlanır. “(...) *Arnold nahm sein iPhone. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 25, 128, 193, 39, 43, 45, 117, 223, 157, 159, 173, 88, 193, 195, 197). Her durumda akıllı telefonunu eline almak ve elinde tutmak sadece Arnold adlı ana karakter için geçerli değildir. Odile ve Veysel gibi diğer karakterler için de geçerlidir. Akıllı telefonlarını eline aldıklarında bu kullanıcıların yaptıkları ilk şey de ekranın kilidini açmak ve ekrana bakmaktır. Arnold bunu genellikle sabahları uyandıdığı ilk andan itibaren yapmaya başlar.

“(...) *er entsperrte sein iPhone. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 57, 92).

„(...) *Arnold blickte auf sein iPhone. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 90).

„(...) *Er schaute auf sein iPhone. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 107, 117, 84).

“(...) *Er blickte auf, zum Display. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 88).

Bütün bunlara Arnold'un MacBook'unu açıp kapaması da eklenir. “(...) *Er klappte das MacBook zu. (...)* *Er legte sich wieder auf den Boden und öffnete das MacBook. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 113).

Arnold'un bir başka davranış biçimi de yeni bir mesajın gelip gelmediğini kontrol etmek için elektronik posta kutusunu güncellemek, istenmeyen elektronik postaları silmek, elektronik posta göndermek, notlar yazmak ve bunları kendisine elektronik posta olarak göndermektir. Arnold bazen sadece istenmeyen elektronik postaları günceller.

„(...) *Er aktualisierte seine Mails, nur Spam. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 25, 118).

„(...) *Er checkte seine Mails. Nur Spam und Dr. Sawatzki. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 115).

„*Arnold aktualisierte abwechselnd seine Mails (...)*.” (Goldhorn, 2020, s. 120).

„(...) *Er hatte zwei neue E-Mails, nur Spam. Dann erreichte ihn seine eigene Mail.*” (Goldhorn, 2020, s. 33).

„(...) *Er hatte eine Mail von Odile.*” (Goldhorn, 2020, s. 117).

„(...) *Keine neue Mail. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 117).

Arnold MacBook'u ya da iPhone'u elinde uyuyup kalması da otomatikleşmiş ve rutinleşmiş bilinçsiz davranışlar arasında sayılabilir.

“(...) *Das iPhone in seiner Hand, schloss er wieder die Augen. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 31).

„(...) *Über irgendwelchen Wikipedia – Artikeln schlief Arnold ein.*” (Goldhorn, 2020, s. 115).

Herhangi bir sebepten uyuyamadığında ya da yataktayken bu aletlerin her zaman mutlaka bedenine yakın bir yerde durmasını arzu eder.

“*Arnold saß auf seinem Bett. Vor ihm stand sein MacBook. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 63).

“(...) *Neben ihm lag nur Odiles MacBook, auf dem Google Maps geöffnet war. Es war 08.59 Uhr. (...)* *Odile saß daneben und hielt ihr iPhone in der Hand. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 193).

“(...) *Er machte sich in Zeitlupe mit einem Wasserkocher einen schwarzen Tee und legte sich mit dem Macbook zurück ins Bett. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 33).

Aletlerin akülerinden yayılan sıcaklık onda samimi bir ilişkinin sıcaklığı gibi hoş bir etki bırakır. “(...) *lag Arnold auf dem Bett, sein MacBook auf seinem Bauch. Der Akku wärmte ihn angenehm. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 94). Arnold bazen fiziksel ortamlarda diğer karakterlerle buluştuğunda MacBook'unu ya da iPhone'nunu da orada mutlaka kendisine en yakın yerde bulundurur. “*Sie saßen mit ihren MacBooks nebeneinander. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 143). Paris'e yaptığı tren yolculuğu sırasında tuvalete MacBook'unu yanına alarak gider. Burada fiziksel hareketleri kısıtlandığı için çok zorlanmasına rağmen MacBook'unu bir an olsun elinden bırakmaz. “*Arnold hatte Schwierigkeiten, seine Hose zu öffnen und gleichzeitig das MacBook in der Hand zu halten. Er legte das MacBook auf das kleine Waschbecken und streifte den Wassersensor. Arnold griff nach seinem MacBook und wischte das Wasser mit seinen T-Shirt auf. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 9-11).

Arnold'un boş bulunduğu zamanlarda yaptığı rutin ve otomatikleşmiş bilinçsiz hareketlerden biri de iPhone'nunun kulaklığını kulağına takmasıdır. Bununla bazen müzik dinler, bazen de video izler.

„(...) *Arnold steckte sich die iPhone-Kopfhörer in die Ohren. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 193).

„(...) *Er steckte sich Kopfhörer in die Ohren und sah das Video an, das er von Odile mit einem VHS-Camcorder-Filter für iPhone gemacht hatte. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 39).

Akıllı telefon kullanıcıları arasında çok sık rastlanan bir durum da yanındaki birisi telefonu ile uğraşırken sürekli olarak onun ekranını gözetlemektir. Arnold da genellikle eline akıllı telefonunu alıp bir şeyler yazan Odile'nin ekranını gözetler. *“Odile tippte wieder in ihr iPhone. Arnold versuchte, unbemerkt zu lesen, wen sie schrieb. Er konnte nur ein Herz sehen, das alles bedeuten konnte.”* (Goldhorn, 2020, s. 205). Odile eline iPhone'nunu alıp bir şeyler yazarken, Arnold da kız arkadaşının bu durumunu kıskanmadığını göstermek için kendi iPhone'u ile ilgilenmeye başlar. *“(...) Odile tippte in ihr iPhone. Arnold bemerkte, dass ihn das nicht eifersüchtig machte. Arnold nahm sein iPhone. (...)”* (Goldhorn, 2020, s. 221). Akıllı telefon kullanıcılarının çoğu prizleri birer yaşam kaynağı olarak görür ve bu durum onlarda akıllı telefonu prize takmak, her bildirim geldiğinde neredeyse bütün vaktini prizin yanında geçirmek ve telefonu prizden çıkarmak gibi rutin ve otomatikleşmiş bilinçsiz davranışlar ortaya çıkartır.

„*Arnold schloss das iPhone an das Ladekabel an. Es hing vertraut aus der Steckdose. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 45).

„*Er schloss das MacBook an eine Steckdose an. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 268).

Akıllı telefon kullanıcılarında ortaya çıkan bütün bu rutinleşmiş ve otomatikleşmiş bilinçsiz davranışların sonucunda onlarda yeni ve farklı bazı sendromlar ortaya çıkar. Aslı olmayan titreme sendromları bunlardan biridir, yani akıllı telefonun titremiş gibi hissedilmesi ama gerçekte titrememesi durumudur. Bu nedenle akıllı telefon kullanıcılarının günlük hayatları bu tarz eksik algılamalarla doludur (Diefenbach ve Ullrich, 2016, s. 308). Arnold da iPhone'nunu çantasına koyarken hayali bir titreşim hisseder ve bu tür semptomların dünya çapında bütün telefon kullanıcılarının bilinçaltında yer aldığını düşünür. Genellikle hissettikleri titremeler arama ve mesaj yanılsamalarından ibarettir. Bu nedenle de ona göre telefon kullanıcılarının çoğunda korku ve panik bir aradadır.

„(...) *Als er sein iPhone wieder in die Tasche steckte, spürte Arnold ein Phantomvibrieren. (...) Er dachte an die 66% der Weltbevölkerung, die ein Smartphone besaßen. Er dachte an das Unterbewusstsein dieser 66% der Weltbevölkerung, wie jeder die Illusion einer Vibration oder eines Klingelns, einer Nachricht oder eines Anrufs spürte, aus Angst oder aus Hoffnung (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 39).

Arnold'nun günlük hayatında sergilediği rutinleşmiş ve otomatikleşmiş bilinçsiz davranışlardan sonuncusu da MacBook'unu ya da iPhone'nunu eline aldığı her an ilk olarak saate bakması ve zamanı çok sık kontrol etmesidir. Bu nedenle roman genellikle şu ifadelerle doludur:

„(...) *Es war 14.21 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 3).

„(...) *Es war 09.59 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 128).

„(...) *Es war 02.52 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 193).

„(...) *Es war 13.54 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 39).

„(...) *Es war 22.10 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 43-45).

„(...) *Es war 05.11 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 57).

„(...) *Es war 12.14 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 90).

„(...) *Es war 00.59 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 107).

„(...) *Es war 21.01 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 117).

„(...) *Es war 10.41 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 117).

„(...) *Es war 12.03 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 223).

„(...) *Es war 18.21 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 157, 159).

„(...) *Es war 12.22 Uhr.*“ (Goldhorn, 2020, s. 195).

„(...) *Es war 12.39 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 197).

„(...) *Es war 22.09 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 84).

„(...) *Es war 21.09 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 173).

„(...) *Es war 03.31 Uhr. (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 88).

„(...) *Es war 19.01 Uhr.*“ (Goldhorn, 2020, s. 96).

Zamanı romanın başlangıcından sonuna kadar her zaman bu şekilde kontrol ediyor olması Arnold için günlük hayatında her zaman aynı şeyleri yaptığının kanıtıdır ve bunu kendisi de fark eder. Dijital çağın teknolojik insanı Arnold artık geçişi olmayan bir zamanın zamansızlığının girdabı içerisinde. Durum öyle bir hal almıştır ki daha öncesinde kontrol ettiği zaman farklı saat ve dakikaları gösterirken, uzun bir süredir kontrol ettiği zaman hep aynı saat ve dakikada asılı kalmıştır. Bu tür bir zamansızlıkta insanda değişen hiçbir şey olmaz ama teknolojiye çok şey değişir ve insan bu teknolojinin tutsağı haline gelir.

„(...) *Er entsperre sein iPhone. Es war 12.12 Uhr. Arnold dachte: 12.12 Uhr. Ist das Zufall? Oder sehe ich so oft diese Uhrzeit, weil ich so oft auf die Uhr schaue? Intensiviere ich die Wahrscheinlichkeit dieses Phänomens? Erzwingen mich durch Wiederholung Mystik? Erhöhe ich die Erfahrung des Sinnvollen, wenn ich nur häufig genug das Gleiche tue? (...)*“ (Goldhorn, 2020, s. 92).

4. FİZİKSEL VE DİJİTAL VARLIK OLAN ARNOLD’UN EŞ ZAMANLI YOK OLMA SÜRECİ

4.1. Arnold’un Parçalanmış Zaman Algısı

Teknoloji insana ait biricik zamanlamayı birbirine karıştırdığı için teknolojik insan zamanla farklı şekilde ilgilenir. Bunun nedeni öncelikli olarak insanın iki farklı uğraş arasındaki zaman aralığının ve bu aralıkların birbirine geçiş sürecinin çözülmesidir. Böyle bir çözülme gerçekleşmeden önce zaman aralıklarının insanı yönlendirici işlevi vardı. Bunlar beden ve ruh için de özel belirleyicilerdendir. Bu bağlamda insan bugüne kadar olanı kapatır ve bir sonrakine yönünü dönerdi. Teknolojik insanın hayatındaki bu zaman aralıkları ise teknoloji tarafından yutulmuştur. Elde edilen her boş zaman aralığı telefonda konuşarak, müzik dinleyerek, yazı yazarak, fotoğraf çekerek ve teknoloji tarafından desteklenen daha birçok uğraşla doldurulur. Bu nedenle insanın hayatında bir şeyin başlatılması ve bitirilmesi durumu ortadan kalkar ve zaman aralığına bağlı bir geçişin olmadığı açma ve kapama eylemleriyle yer değiştirir. İnsanın günümüzde zamanla ilişki kurması konusunda ortaya konan bu güncel tespitler küresel ağ olarak ele alınan interneti rahatsız edici bir faktör olarak gösterir. İnternetin sonsuz zamanı içinde esas olan kısaltmak ve yoğunlaştırmaktır. İnternet bu özelliğiyle geleneksel zaman düzenlemesinin büyük bir bölümünü paramparça eder, akışkan hala getirir ve hatta bertaraf eder. Teknolojik insanın çağında önceden ve sonradan derinlikli düşünmeyle, hayal kurmayla, başlama ve bitirmeyle belirlenen zaman aralıkları oluşturma ortadan kalkar çünkü uzun bir zamana yayılan yaratıcı ve üretici bir uğraşla ilgilenme unutulmuştur. Buna bağlı olarak insanın kendi kendisiyle ilgilenmesi ve hayatıyla ilgili önemli sorulara anlamlı cevaplar aramasının da yolu kapanmıştır. Bir kez bile boş bir zaman aralığı elde edildiğinde, hemen akıllı telefonlar çantalarından çıkartılarak mesaj gelip gelmediğine bakılır ya da akıllı telefonlar uzaktan kumanda gibi çalıştırılır. Sonuç olarak teknolojik insan kendisine yönelik sorması gereken hayatının anlamını arayan soruları ve buna bağlı olarak da tehdit edici gördüğü “ben”ini kendisinden uzakta tutmayı başardığını düşünür (Diefenbach ve Ullrich, 2016, s. 317-320).

Teknolojik insan olarak ele alınan ana karakter Arnold’un da ağa bağlı MacBook’u ve iPhone’uyla yaptığı uğraşlarla doldurduğu günlük hayatında öncelikle zaman algısı birbirine karışır. “ (...) *In Arnold gingen die Zeiten durcheinander. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 27). Bunun sonucu olarak her tür zaman duygusunu da kaybeder. “(...) *Er verlor jedes Zeitgefühl. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 151-153).

Salma’nın evinde düzenlenen partide İspanyol bir grup değişim programı öğrencisi dijital esenlik, zamanı sınırlandırma uygulamaları, anksiyete bozuklukları ve sosyal medya arasındaki bağlantılar hakkında konuşur. Arnold burada kendi kendini gerçekten dinleyemediğinden yakınır. “(...) *einem Gespräch über Digital Wellbeing an, über Zeitlimitations-Apps und den Zusammenhang von Angststörungen und Social Media, konnte sich aber selbst nicht wirklich zuhören. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 111). Arnold hem fiziksel dünyadaki varlığında hem de dijital dünyadaki varlığında sadece kendisini dinlemeyi yani aslında kendisine odaklanma becerisini kaybeder. Çünkü Arnold günlük hayatının her anında MacBook’u ve iPhone’uyla birlikte makine ve insan karışımından oluşan bir

kolektifin içerisinde olduğunu fark eder. Burada kendisini insan ve makinenin ortak bir yapı oluşturduğu sosyal ağlar, yani aslında dijital varlık gibi görür. Makine olmadan bir şeye karar verip veremeyeceğinden emin olamaması da fiziksel dünyadaki varlığına paralel olarak oluşturduğu dijital varlığını yani makineyi de dikkate aldığını gösterir.

„Arnold sagte: Wir sind wie Firmen, Kollektive aus Maschinen und Menschen, wie soziale Netzwerke, in denen Menschen und Maschinen eine gemeinsame Struktur bilden. Ich weiß gar nicht, ob man irgendetwas wirklich selbst entscheiden kann. Odile sagte: Aber Bakterien sind ja keine Maschinen. Arnold sagte: Ja, aber vielleicht haben Bakterien ein ähnliches Bewusstsein, wie ein MacBook zum Beispiel. Odile sagte: Ich bin mir sicher, sie haben mehr Bewusstsein als ein MacBook.“ (Goldhorn, 2020, s. 141).

4.2. Dijital Demansın Etkisi Altında Olan Arnold'un Hatırlama Çabaları

Bilgi teknolojileriyle birlikte gelişme gösteren dijital demans da bellek kaybı olarak adlandırılır. Makinenin hafızasındaki veri bellekleri insan beynindeki bellek için bir tehdit oluşturur. Her şey akıllı telefonlarda, tablet bilgisayarlarda ya da Cloud'larda daha kolay saklanabildiği için insan artık bir şeyleri akılda tutma zorunluluğu hissetmez. Teknoloji ne kadar fazla kullanılırsa, hatırlama çabası da o kadar azalır. Bu teknolojiyle olan bağlantının kopması, aletin çalınması ya da ağın çökmesi durumunda ise problemler ortaya çıkar. Dijital dünyaya girişin sağlandığı anda insan dış kaynaklı belleğini harekete geçiremez duruma gelir (Schmitt, 2014, s. 26-27).

Arnold da geçmiş zaman ve şimdiki zaman arasında ayırım yapamayacak duruma geldiği için hatırlamak ve hatırlamamak arasında gider gelir. Ağa bağlı dijital medya aletlerini çok yoğun bir şekilde kullanıyor olması onda böyle bir durumun ortaya çıkmasına neden olur. Arnold bilgi bombardımanının yoğun olduğu internette gezinirken hiçbir şey hatırlayamayacağı bilgiler tarafından kirletildiğini hisseder. *“(...) Arnold war im Internet. (...) Arnold dachte: Ich werde mich an nichts davon erinnern. (...) Sonst werde ich mich nicht an nichts erinnern. Er fühlte sich von Informationen beschmutzt. (...)”* (Goldhorn, 2020, s. 77). İnternette birkaç saat geçirdiğinde nerede olduğunu hatırlamayacak duruma gelir. Hatırladığı şey ise internette en son meşgul olduğu şeydir. *“(...) Er hatte einige Stunden im Internet verbracht. Er versuchte, sich zu erinnern, wo er gewesen war, aber erinnerte nur das Burroughs-Interview und das Video von dem neugeborenen Nilpferd. (...)”* (Goldhorn, 2020, s. 94). Kendi belleğini kullanamayan Arnold için bu durum bir bellek çöküşü olarak ele alınabilir.

Son on yıla ait elektronik postalarını inceleyen Arnold bu postaların gönderenlerini ve alanlarını da inceler. Postalarda kullandığı hitap şekillerini inceler ve bazı postaların uzunluğu dikkatini çeker. Elektronik posta yazdığı kişileri belli belirsiz hatırlar ve yazdığı elektronik postaları da herhangi bir yerde bulduğunda hatırlar. Bu postaların arasında eski ve yeni sevgililerinin adlarını bulur. Bütün bunlar Arnold'a kişiliğinin değişiminin kendi kontrolü dışında gerçekleştiğini gösterir. Bunlarla kendi geçmişine dair bir şeyler öğreneceğine inanmasına rağmen kendisinin bu elektronik postaların tamamını okuyacak durumda olmadığını fark eder. Burada aslında kendisiyle yani geçmişiyile karşılaşmaktan korkan Arnold huzursuzlaşır ve hemen safariyi açarak kendisini geçici de olsa yatıştırdığını düşündüğü internetteki şeylere odaklanır. Bunu yapmak Arnold için kolaydır ama kendi geçmişiyile yani kendisiyle yüzleşmek ona çok zor gelir.

“(...)Er scrollte durch die Anfänge seiner E-Mails der letzten zehn Jahre und glaubte, an den Absendern und Empfängern, an den Begrüßungsfloskeln und der Länge bestimmter E-Mail-Verkehre eine Art Veränderung in seinem Leben ausmachen zu können. Er dachte: Aber die Veränderung meiner Person ist irgendwie außerhalb von mir. In ihm zogen unsichere Erinnerungen vorbei, die an die Personen, mit denen er E-Mails schrieb, geknüpft waren. Erinnerungen, dachte er, die wahrscheinlich auch irgendwo in diesen Zeilen zu finden sein werden. Er gab die Namen von Ex- und Nie-Geliebten in die Suche von Mail ein. Obwohl er glaubte, er könne etwas lernen über sich, war er nicht imstande, das zu lesen. Er öffnete Safari. Im Internet war immer alles beruhigend anders als wenige Minuten zuvor.“ (Goldhorn, 2020, s. 118).

4.3. Arnold'un Fiziksel ve Dijital Dünyadaki Varlığının Dayanaksızlığı

Fiziksel dünyadaki ve dijital dünyadaki varlıkları arasında sıkışıp kalan Arnold cinnete kapıldığını ve uzun yıllar uyuduğu uykudan herhangi bir amaç ya da göreve sahip olmadan uyandığını hisseder. Hem insan hem de teknolojik insan olan Arnold hayattaki varoluş amacının ne olduğunu bulamaz. Dijital

dünyadaki amaçsız varlığı onu hiçliğe yaklaştırır. *“Arnold sagte: Ich hab das Gefühl, ich werde wahnsinnig. (...) Arnold sagte: Ich fühle mich wie jemand aus einem Sci-Fi-Movie, der in Kryostase gesteckt wurde, fünfzig Jahre später aufwacht und nicht mehr weiß, was seine Mission ist.”* (Goldhorn, 2020, s. 211). Dijital dünya Arnold’a fiziksel dünyadaki gibi zamana ve mekâna bağlı bir varlık sunmaz. Bu nedenle bulunduğu ortamı yüzüyor gibi hissedilen Arnold heyecanla MacBook’unu eline alarak saate bakar. Yanında Odile’nin uyuduğunu gördüğünde ise derin bir yalnızlık hissine kapılır. Uyuduktan bir süre sonra tekrardan uyanır ve hemen iPhone’nunu eline alarak saate bakar. Arnold varlığını MacBook ve iPhone gibi dijital medya aletleriyle ilişkilendirir. Bu da ona mekân ve zamanı olmayan bir varoluş biçimi verir. Fiziksel dünyadaki varlığını da ikinci kez Atina’da bir araya geldiği kız arkadaşı Odile’nin varlığıyla ilişkilendirir.

“Arnold hatte das Gefühl, seine Umgebung schwamm und er war das einzige scharfe, als würde gerade eine Teleportation eingeleitet werden. Arnold nahm sein MacBook. Es war 00.01 Uhr. Arnold blickte die Uhrzeit an, sein Herz raste. (...) schlief Odile ein. (...) fühlte Arnold eine unvorstellbare Einsamkeit. Er hoffte auf eine baldige Ankunft der Aliens. (...) Er sprach die Aliens in Form eines Stoßgebets an, (...). Er schlief ein. Arnold wachte auf. Er nahm sein iPhone. Es war 07.49 Uhr. Er hatte sechs Stunden und vier Minuten geschlafen.” (Goldhorn, 2020, s. 211).

Arnold bunun öncesinde Odile’yle altı ay süren bir birliktelik yaşar. Sonra Odile master eğitimi için Londra’ya gider. Arnold ise Odile’nin yokluğunda ne yapacağını bilemez. Arnold’a göre Odile gittiği yerde doğal hayat akışını sürdürecektir ama aynı durum kendisi için geçerli değildir. Odile’nin gidişinden sonra birbirleriyle yazışmaları giderek daha da azalır. Bunun üzerine Arnold uykusuzluktan yakınır ve internette reçetesiz ilaç satan bir mağazadan uyku ilacı satın alır. Zaman duygusunu kaybeder. Yazı yazmayı bırakır. İnternette günler ve hatta haftalar geçirmeye başlar. Burada bir şeyleri araştırmayı düşünür ama daha sonra çok yorulur ve tekrardan ara vermeden uzun bir süre bir şeyler izlemeye devam eder. Çevrimiçi aktiviteleri parça parça yapmaya başlar. Birbirine bağlantısı olmayan etiketler saçma ve anlamsız bir şekilde yan yana durur. Nereye doğru olduğunu bilmediği bir çöküşün içerisinde. Sonuç olarak Arnold’un fiziksel dünyadaki varlığı Odile’nin gidişiyle dijital dünyaya doğru kayar. Bu da fiziksel dünyadaki bedensel ve ruhsal çöküşünü daha da hızlandırır çünkü dijital dünyanın bu yönde iyileştirici bir etkisi yoktur. Burada iyileştirici olarak görülen şey tıpkı uyku ilacı gibi geçici bir çözümdür. Aslında Arnold’un kendi kendisiyle karşılaşma tehlikesinden kaçışıdır. Diefenbach ve Ullrich’in (2016, s. 17) bu konudaki görüşleri teknolojinin kendi kendisine iyi ya da kötü olmadığı yönündedir. Onların odaklandığı şey kullanıcıların teknolojiyle nasıl ilgilendiğidir. Kullanıcıların çok mutlu ya da çok mutsuz olduklarında teknolojiyle baş başa kalmamaya dikkat etmeleri gerektiğini düşünürler çünkü teknoloji kullanıcıların o anlarını iyi ya da kötü bir an olarak belirleyebilecek bir yeteneğe sahip değildir.

“(...) Arnold war klar, dass Odile an etwas völlig anderes dachte als er. Ihm wurde klar, dass sie nun umschaltete und weiterging. (...) Odile und er schrieben immer weniger miteinander. (...) Er fand einen ausländischen, automatisch übersetzten Webshop, der ihm rezeptfrei das Schlafmittel Zolpidem verkaufte. Er schaute stundenlang Videos vom Grund des Marianengrabens. Er verlor jedes Zeitgefühl. Sie antworteten sich seltener. Arnold schrieb irgendwann gar nicht mehr. Er verbrachte Tage, Wochen vielleicht, im Internet. Er dachte, er recherchiere irgendwas. Arnold war müde, er schaute sich die einzelnen Dinge immer länger an. Aber schon bald zerfledderten seine Online-Aktivitäten, und unzusammenhängende Tabs standen sinnlos nebeneinander. Er grub immer weiter, keine Ahnung, wohin. (...)“ (Goldhorn, 2020, s. 151-153).

Bu olaydan belli bir süre sonra Paris’e giden Arnold orada yemek yemek için bir yer ararken, bu büyükşehrin insanların hızını tuhaf bulur. Arnold’un Paris sendromu halüsinasyonlar, cinnet düşünceleri, kalp atışları, baş dönmeleri ve deri döküntüleridir. Kendisindeki bu belirtilerin hayal kırıklığına uğratılmış beklentilerden kaynaklandığının farkındadır. Herhangi bir konuda beklentiye kapılmayı yararsız bulur. Yukarıda da ifade edildiği gibi kız arkadaşı Odile’nin Londra’ya gidişi onun kendisini dış dünyaya karşı neredeyse tamamen kapatmasına neden olur. O zamanlar kaybettiği yaşam enerjisi ve umudunu tekrardan kazanabilmek için uyku ilacı alır, kitap okur, çevrimiçi ortamlarda bulunur ve sürekli yemek yer. Kendi kendisiyle karşılaşma cesareti gösteremeyen Arnold yaralı ruhunun derin boşluğunu kendi içsel hazinesiyle değil de dış kaynaklı bu tarz geçici şeylerle doldurmaya çalışır ve sonuç olarak hayata tekrardan nasıl katılacağını bulamaz. Hayatında yaşadığı bu sıkıntılı dönemi hatırlamakta zorlanır ve hatırladığı şeyler de belli belirsizdir çünkü bu

dönem onun için beklentiyle geçen bomboş bir zamandır. Arnold'un hayatının anlamı ve amacı eksiktir. Fiziksel dünyadaki bedensel ve ruhsal varoluşu bir çöküşün eşliğindedir.

“ (...)Das Einzige, was ihm hier fremd vorkam, war die Geschwindigkeit der Fußgänger. Arnold dachte an das Paris-Syndrom: Halluzinationen und Wahnvorstellungen, Herzrasen, Schwindel und Hautausschlag, und das alles nur wegen enttäuschter Erwartungen. Arnold kam es nutzlos vor, irgendetwas zu erwarten. Der Satz war aus dem Buch der Unruhe von Fernando Pessoa. (...), Odile war weggezogen und er völlig ausgeschaltet gewesen. Eine Zeit lang hatte er gedacht, er könnte Energie sammeln, indem er Schlaftabletten nahm und schlief, ansonsten las, online war und Instant-Ramen aß. Wie er wieder begonnen hatte, am Leben teilzunehmen, (...). Er konnte sich an diese letzten Monate nur vage erinnern und fragte sich für einen Monat, ob er wirklich nichts erwartete.” (Goldhorn, 2020, s. 17-19).

Arnold'a göre hayat kendisine has bir gizemi olan bir ziyaretçi ya da seyyah gibi her zaman yolda olmak demektir. Fiziksel dünyada bu şekilde gerçekleştirilen varoluş biçimi dijital dünyanın içerisinde kolektifle birlikte yürütülmeye çalışılır ama Arnold bunun başarısız olduğunu kendisini toplu bir mezardan fırlamış gibi hissettiğini ifade etmesiyle kanıtlamış olur. Dijital dünya bireyin kendiliğindenliğini kolektif içerisinde parçalayarak dijital yok oluşa götürür. Bu nedenle dijital dünya dijital olarak yok olanlarla doludur yani Arnold'un ifadesiyle toplu bir mezardır. “notiz. damals fühlte ich mich wie ein Besucher, ein reisender mit einen geheimnis, heute, als sei ich selbst aus einem massengrab gestiegen.” (Goldhorn, 2020, s. 13). Arnold, Paris'te kaldığı otel odasının merdivenlerinden çıkarken, fiziksel dünya içinde de genellikle hayat yolunda olmayı reddettiğini fark eder. “ (...) An seinem Schritt bemerkte er eine erträgliche Ablehnung gegen das Leben im Allgemeinen. Er dachte an die Hunderttausenden Kilometer, die seine Füße noch gehen könnten, (...).” (Goldhorn, 2020, s. 15).

Arnold aslında kendi hayatı üzerinde kontrol kurmadığı ya da var olan kontrolü de kaybettiği için yaşamı reddetmeye eğilimlidir. MacBook ve iPhone gibi bedene yakın ağa bağlı dijital teknolojilerle samimi ve yoğun bir ilişki kurmuş olması bu tarz bir kontrolsüzlüğü daha da artırır. Arnold sadece hayatı değil bedeni üzerindeki kontrolü de kaybetmeye başlar. Kontrolün kendisinde olmadığını farkındadır ama bunun kendisi mi yoksa konuşması üzerindeki bir kayıp mı olduğunun farkına varamaz. “Arnold wurde angenehm bewusst, dass er die Kontrolle über sich oder zumindest das Gespräch verlor. Er musste lächeln.” (Goldhorn, 2020, s. 25). Arnold, Paris'te kaldığı otel odasında gördüğü korkunç bir rüyada da dijital dünya içerisindeki bedensel çözülmesini yani bedeninin kendi kontrolünden çıkmasını deneyimler ve uzun bir süre bu rüyanın etkisinden kurtulamaz. Arnold rüyasında ses çıkaramaz. Kendi sesini ve diğerlerinin sesini duyamaz. Duyduğu sesleri ise anlayamaz. Kelimeler şeyleri tam olarak ifade edemez. Kolunun bedeninde olup olmadığını ve bunun kendi kolu olup olmadığını sorgular. Ayağa kalktığında ise bedeninin sınırları üzerinde kendisini güvende hissedemez. Kendisini duvara yaslayarak MacBook'unun nerede olduğunu sorar. Burada varlık, gölge ya da ruh gibi bir şeylerin olduğunu hisseder. Bütün bunlar Arnold'un bedensel sistemine dâhil olmaya başlar. Ortama hâkim olan belirsizliğin içerisinde her şey öteleniyor gibi görünür. Bedenine bağlanan binlerce ve yüzlerce lastik borular ona saydam bir akışkanlık verir. Bunlarla Arnold'un bedeninin neredeyse bütün sıvısı çekilir. Bu arada ayağa kalkıp pencereden dışarıya baktığında fiziksel dünyanın yok olduğunu ve bunun yerini balta girmemiş bir orman aldığını görür. Arnold çözülerek bu ormanın içinde kaybolur gider. Bu korkunç rüyadan uyanarak Paris'teki otel odasına geri döner. Bu rüya dijital dünya içerisinde yok edilen bir insan bedeninin artıklarının yok olan aslında insansız kalan fiziksel dünyaya bırakılmasının temsili olarak anlaşılabilir.

“Er machte kein Geräusch, er konnte sich selbst nicht hören. Er hörte nichts, nur sein Herz raste, er spürte es in seiner Kehle. Hatte er auf seinem Arm gelegen? Gehörte dieser Arm ihm? Er richtete sich auf und war sich über die Grenzen seines Körpers nicht sicher. Gegen die Wand gelehnt, fragte er sich, wo sein MacBook war. Hatte man ihn vergiftet? Er dachte: Die Sonne ist viel zu groß. In dem Hotelzimmer war alles so, wie es gestern gewesen war, nur ein klein wenig anders. Er spürte eine Anwesenheit, Schatten, Geister. Ein Geräusch wie ein schwerer Stein, der auf Sandboden fällt. Dann dehnte sich ein Klingeln aus, das sich in unverständliche Stimmen verwandelte, die auf ihn einredeten, ein immer lauter werdendes Stimmengewirr. Paralyisiert blickte er sich um. Es war, als drängen sie in sein gesamtes Nervensystem ein. Von überall her. Sogar in ihm hörte er sie sprechen. Er fragte sich, ob er gerade dabei zu sterben. Ein Schleier lag über allem, und er konnte ihn wallen sehen. Darunter schien sich alles verschieben. Die Worte stimmten nicht mehr, sie bezeichneten die

Dinge nicht mehr richtig. Er schaute an sich hinab. An seinem Oberkörper waren Hunderte, Tausende haarfeine graue Schläuche angeschlossen, von denen manche ihn mit einer transparenten Flüssigkeit versorgten, andere pumpten Körpersäfte aus ihm heraus. Er zog an ihnen, aber sie schienen tief verwachsen zu sein. Die Schläuche verliefen gebündelt aus dem Fenster. Ihm wurde klar, dass er schon lange hier war. Er sollte aufstehen. Er stand auf, ging zum Fenster und blickte nach draußen. Dort war keine Stadt mehr, kein einziges Gebäude lag vor dem Hotel, stattdessen eine Art Urwald. Oder das Muster eines Urwaldes. Immer neue Strukturen, dunkle und helle Farben, Farne und Schneckenhäuser, und das alles faltete sich auf und wieder zusammen. Er hatte keine Ahnung, wie lange er vor dem Fenster stand. Die Stimmen rissen nicht ab. Irgendwann betrachtete er seinen Zeigefinger, der sich wie eine Koralle verästelte. Endlich begann er, sich aufzulösen. Und dann verschwand er in diesem Wald, und irgendwann kehrte er zurück nach Paris, in sein Hotelzimmer, oder wurde dorthin zurückgebracht.“ (Goldhorn, 2020, s. 29-31).

Aslında Arnold'un uzaylıların kendisini kaçırdığını gördüğü bu korkunç rüyadaki ortamın özellikleri dijital dünyanın özelliklerini yansıtır. Bu durum yukarıda bahsedildiği gibi Arnold'un rüyasını kız arkadaşı Otile'ye anlattığı bölümde de açıkça görülür. Öncelikle uzaylılar tarafından kaçırılmasını bir tür matriks olarak yani tam olarak kendisine neyin gösterilmek istendiğini hatırlayamadığı bir yapı olarak değerlendirir. Burası maddesizdir ve saf bilgidir oluşur. Kendilerine has bir dilleri vardır ama bu dil konuşulan bir dil değildir. Paralel evrene benzer. İnsanların olmadığı bir gezegendir. Bedenleri yoktur.

“(…), und wurde von Aliens entführt, in eine Art Matrix, eine Struktur, ich kann mich nicht genau erinnern, was sie mit dort zeigen wollten. (...), aber unstofflich, reine Information. Sie haben mir ihre Sprache beigebracht, glaube ich, keine gesprochene Sprache, irgendetwas anderes, ich weiß nicht, ich weiß aber, sie wollten mich informieren, dass sie auf die Erde kommen. (...), vielleicht war es ihr Paralleluniversum, vielleicht haben sie mir einen von den Menschen befreiten Planeten gezeigt, auf dem sie den Heilungsprozess der Erde eingeläutet hatten, und langsam wird mir auch klar, dass diese Aliens uralt sein müssen, und wenn sie einen Körper hatten, haben sie ihn vor langer Zeit aufgegeben. Ich glaube nicht, dass sie feindliche Absichten hatten. Sie haben mich ja auch wieder in das Hotelzimmer zurückgebracht.“ (Goldhorn, 2020, s. 189).

İfadeleriyle dijital dünyanın karakteristik özelliklerini işaret eden Arnold'un her şeyin ötelendiğini, temelsiz olduğunu, hiçlik olduğunu, büyük bir devrim ya da eylem olmadan her şeyin kendiliğinden değişme ve dönüşme durumunu ima ettiği yer aslında tam olarak dijital dünyanın kendisidir. Arnold fiziksel dünyada ya da dijital dünyada ortaya çıkacak herhangi bir felaketin bir gün her şeyi yerli yerine oturtacağını da hayal eder.

“(…) Er dachte: Alles verschiebt sich. Menschen lernen sich kennen oder vermeiden den Kontakt. Grundlos, durch nichts, gerade weil nicht geschehen ist, ändert sich die Lage. Es braucht keinen Umsturz, keine große Tat, alles verwandelt sich. Eine Katastrophe wäre gut, damit alles wieder an seinen Platz rückt. Arnold hoffte für ein paar Sekunden auf eine virale Pandemie oder einen Meteoriteneinschlag oder die technologische Singularität, in der von der einen Sekunde auf die andere Maschinen die Menschen regierten. (...)“ (Goldhorn, 2020, s. 169).

Arnold rüyasında gördüğü uzaylıların dünyasını ileri teknolojiyle donatılan bir medeniyet olarak görür. İnsanların dünyasını ise düşük teknolojiyle donatılan bir medeniyet olarak görür. Ona göre bu iki medeniyet her geçen gün daha fazla birbirinin kölesi olur. Her şeyi paramparça eden insanların uzaylılar tarafından köşeye sıkıştırılacağını düşünür. Burada fiziksel dünya ve dijital dünya arasındaki olası çatışmalara dikkat çekilir.

„Arnold sagte: Ich bin irgendwie reflexartig davon ausgegangen, dass sie feindlich sind. Eine höher technologisierte Zivilisation trifft auf eine geringer technologisierte, und dann versklaven sie sie und so weiter. Aber jetzt denke ich, diese Aliens sind gar nicht auf eine Kolonialisierung der Erde aus, sie sind besorgt über die Feindlichkeit der Menschen. Sie beobachten uns mit zunehmender Sorge, deswegen haben sie diese anstrengende Reise auf sich genommen. Vielleicht schaden wir ihrer Welt schon längst. Bis jetzt haben sie sich vielleicht nur noch nicht gezeigt, weil sie Angst haben, die Menschheit würde verrückt werden und alles endgültig zerstören, in die Ecke getrieben von der Erkenntnis, dass sie nicht alleine ist. Wir

haben genug Schaden angerichtet. Vielleicht wollen sie nicht, dass wir auch noch Kriege im All führen. Sie wollen nicht, dass wir das gleiche Chaos außerhalb der Erde anrichten.“ (Goldhorn, 2020, s. 189-191).

Arnold gördüğü bu korkunç rüyadan ara ara uyandıktan sonra ya MacBook'unu ya da iPhone'nunu eline alır. Ağa bağlı bu dijital aletleri her durumda sırtını yaslayabileceği sağlam bir dayanak olarak görür. Fiziksel dünyadaki hayatı ve bedeni üzerinde neredeyse bütün hâkimiyetini kaybeden biri olarak bu aletlerin dijital dünya içerisinde kendisine bir varoluş biçimi bahşedeceğini ümit eder. “ (...) *Erst dann realisierte er, wo er sich befand, und suchte sein iPhone.*” (Goldhorn, 2020, s. 31).

Ağa bağlı kişisel dijital aletlerin arasında yer alan akıllı telefonlar bedensel normların ve sınırların yaralanmasına neden olur. Bu aletler sürekli olarak veri kaybeder yani sızdıran bir yapıya sahiptirler. Bu nedenle büyük bir güven duyulan bu aletlerde iç ve dış sınırları genel geçer olarak düzenlemek mümkün değildir. Akıllı telefonların kullanılması bir tür erozyona neden olur. Bu durumda kamusal ve özel, iş ve boş zaman, uzak ve yakın arasındaki sınırlar ortadan kalkar. Beden sınırlarının geçirgenliği ve istikrarsızlığı bedene yakın aletlere yansır. Sonuç olarak akıllı telefonlar samimi bir giriş ve çıkış noktası olarak anlaşılabilir (Kaerlein, 2018, s. 217). Arnold gördüğü bu korkunç rüyanın etkisinden uzun süre kurtulamadığı gibi fiziksel dünyada bulunan bedensel ve ruhsal varlığının tamamen tükendiğini de hisseder. Bedeninde sol göğsünün üzerindeki deri döküntüleri giderek daha da kızarmaya devam eder. Bu deri döküntüleri aslında beden ve makine arasındaki geçirgenliğin temsili olarak ele alınabilir çünkü Arnold bedene yakın ve ağa bağlı dijital teknolojilere odaklandıkça bedenindeki döküntüler daha çok kaşınmaya başlar ve yaralar açılır. “*Arnold fühlte sich bis ins Letzte erschöpft. (...) Die Haut seiner Brust war merkwürdig gerötet. (...) Ihn beunruhigte die Tatsache, dass der Traum der Nacht in diesem Traum jetzt, in diesem Hotelzimmer, Auswirkungen haben konnte.*” (Goldhorn, 2020, s. 31-33).

4.4. Arnold'un Fiziksel ve Dijital Yok Olma Halleri Olarak Ölüm ve Ağa Bağlanamama

Arnold, Atina sokaklarında dolaşırken bir protesto gösterisinin ortasında kalır. Turist olduğunu ve burada ne olduğunu bilmediğini söylemesine rağmen kısa bir süreliğine polisler tarafından alıkonulur. Bu kargaşa sırasında Arnold, iPhone'nunun bir tarafa savrulduğunu fark etmez. Ertesi gün Esther ve Odile Londra'ya, Arnold da Berlin'e gitmek üzere birlikte havaalanına giderler. Burada telefonlarını bağlayabilecek bir ağ bulamazlar. Bu arada Arnold akıllı telefonunun yanında olmadığını fark eder ve polisler tarafından yakalandığında düşürmüş olduğu aklına gelir. Arnold, iPhone'nu olmadan uçak biletini alamaz. Havaalanındaki WLAN'ı göremediği için MacBook'unu da ağa bağlayamaz. Daha sonra bilet alabilmek için gişeye gider ama binmek istediği uçaktaki bütün yerlerin dolu olduğunu öğrenir. Gişedeki personel tarafından ona hem ertesi gün için bir uçuş önerilir hem de havaalanı yakınlarında konaklayabileceği bir otel önerilir. Kısa bir sürede taksiyle otele gitmeyi başaran Arnold, otelin lobisinde oturan misafirlerin akıllı telefonlarının ağa bağlanmasını beklediklerini görür. Aynı zamanda otelde elektrikler gittiği için sistemlerin tamamı çalışmaz durumdadır. Bu yüzden Arnold bir süre otel rezervasyonunu yaptıramaz. Sonrasında otel personeli üç dört saat sürecek olan elektrik kesintisinden dolayı havayolu misafirlerine özel olarak ikinci kattaki odaları rezerve edeceklerinin ve Check-In'i de sonra yapacaklarının duyurusunu yapar. Bu duyuru havayolu misafiri olarak oraya gelen Arnold için de geçerlidir. Elektrik kesintisinden dolayı otelin güvenlik sistemi de çöker ve tüm kapıların içerden kitlendiği fark edilir. Arnold böyle bir teknik çöküşü ölüm kadar gerçek bir tehdit olarak görmez. Ona göre sisteme dâhil edilen teknoloji henüz içerisine dalınabilecek bir ortam yaratamamıştır. Buraya daha çok bir belirsizlik ve tamamlanmamışlık duygusu hâkimdir. Bunlar bertaraf edilebilecek rahatsızlıklardandır ve sadece doldurulması gereken bir boşluktur. Adım adım ilerleyen ileri teknolojiler her zaman bir boşluk, belirsizlik ve tamamlanmamışlık üretir ama hiçbir zaman tamamlanmış bir bütün olarak ortaya çıkacağına sözünü de vermez. Bedene yakın ve ağa bağlı dijital teknolojiler de böyle bir girdaba dâhil olur.

„(...) Arnold dachte: Nichts hier ist wirklich bedrohlich. Es ist nicht der Tod, der Immersion produziert, sondern eine Unklarheit, ein Gefühl der Unvollständigkeit, eine Störung, die man beseitigen, eine Leerstelle, die man ausfüllen muss. Und gleichzeitig weiß man, dass man nicht Hauptdarsteller ist, sondern einer von 7,79 Milliarden Nebendarstellern.“ (Goldhorn, 2020, s. 262).

Arnold insan tarafından üretilen son teknolojinin bir çözü bir parka dönüştürecek kadar bir beceriye sahip olduğunu düşünmez. En azından bu durum Arnold'un kafasındaki ileri teknoloji tasavvuruna

uymaz. “(...) *Die menschliche Technologie ist noch nicht bereit, die Wüste vollständig in einen Park zu verwandeln. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 258).

Fiziksel var olma halini bedene yakın samimi dijital aletlerin içerisine yönlendiren dijital varlık Arnold için internete bağlanmak onun var olduğunu gösteren en önemli kaynaktır ama o bu yaşam kaynağını Atina’daki havaalanına gitmesiyle kaybetmeye başlar. Bu durum havaalanı yakınında konaklayacağı otel odasında da devam eder. Kalacağı odaya girer girmez şarjı hala dolu olan MacBook’unu açar ama odada internet bağlantısının olmadığını fark eder. MacBook’unun şarjının hala dolu olması da dijital varlığının bir nebze olsun devam ettiğini gösterir. “(...), *daneben sein MacBook. Sein MacBook hatte noch 96% Akku und zeigte kein einziges WLAN an.*” (Goldhorn, 2020, s. 266). Arnold’un internete bağlanamıyor olması fiziksel dünyada bedensel olarak var olma halini de olumsuz yönde etkiler. Bu nedenle bedeni ciddi bir fiziksel tahribata maruz kalır. Arnold’un tırnakları kan içinde kalana kadar sol göğsünün üstünde bulunan deri döküntüsünü kaşımaya başlaması bu durumun açık bir kanıtıdır. İnternet bağlantısı kuramamak Arnold’u bedensel olarak da yok etmeye başlar. “(...) *Er begann, sich zu kratzen. Er kratzte eine Weile, unter seinen Nägeln Blut. (...)*” (Goldhorn, 2020, s. 266). MacBook’unun şarjı bitene kadar şiir yazar. Burada MacBook’un şarjının kademe kademe azalması Arnold’u fiziksel dünyadaki bedensel yok oluşuna ve dijital dünyadaki bedensel olmayan yok oluşuna giderek daha fazla yaklaştırır.

“Bei 71% hatte er drei Gedichte geschrieben. Bei 56% hatte er sieben Gedichte geschrieben. Bei 23% hatte er mit einem Webseite-Generator eine Internetseite gebaut. Bei 22% schrieb er das Gedicht seines Traumes aus Paris neu. (...) Bei 3% klickte er auf romcompoems.com. Hochladen, wenn Netzwerkverbindung aktiv.” (Goldhorn, 2020, s. 266-268).

Elektriğin kesilmesi ve sistemin çökmesi Arnold’un hem fiziksel hem de dijital dünyasının kararması, hem fiziksel hem de dijital olarak yok olması demektir. Böyle bir durumda Arnold MacBook’unu prize takar ve MacBook’unun ekranının kararmasıyla odanın da karanlığa büründüğünü fark eder. Arnold gözünü bu duruma alıştırmaya çalışır. Fiziksel dünyanın analog medyası kâğıt ve kaleminden yardım bekleyen Arnold çekmecedan otele ait bir not defteri ve kalem çıkartır. Son aylarda yaşadıklarını düşünerek bunları yazmak istemesi son çare fiziksel varlığına bağlanma çabasını gösterir ama bu durumda ona analog medya kâğıt ve kalemle gerçekleştirilen yazmanın iyileştirici gücü de yardım edemez. Arnold kendisini bir boşluğun önünde görür ve artık hareket edemez. Arnold ölür yani aslında hem fiziksel hem de dijital olarak yok olur.

„(...) Der Bildschirm des MacBooks wurde schwarz. Und mit ihm ganze Raum. Langsam gewöhnten sich Arnolds Augen an die Dunkelheit. Er zog die Tischschublade auf. Bis auf einen Hotelblock und einen Kugelschreiber war sie leer. (...) Arnold sah sich wie in einer Versuchsanordnung vor der Leere der weiten Landebahn. (...) Arnold bewegte sich nicht.“ (Goldhorn, 2020, s. 268-270).

5. SONUÇ

Bedenin yakınında duran, mobil olarak ağa bağlanan dijital aletlerin Arnold gibi kullanıcıların günlük hayat akışında önemli bir yer kapladığı bu çalışmada açıkça görülmektedir. Arnold’un bu aletlerle samimi bir ilişki kurması onun gerçek ortamıyla kurduğu doğal yani orijinal bağların teker teker zarar görmesi anlamına gelir. Bu da öncelikli olarak fiziksel dünya içerisinde anlamı ve amacı olan bir varlık bütünlüğünü gerçekleştirilemeyen Arnold’un dijital dünyanın içerisinde bir varlık biçimi benimsemeye çalışmasını başarısızlıkla sonuçlandırır. Çünkü dijital dünya fiziksel dünyanın bir uzantısıdır ve ikisini birbirinden tamamen uzaklaştırmak mümkün değildir.

Arnold fiziksel dünyada kendine özgü günlük hayat akışını takip etmek yerine ağa bağlı dijital aletlerin kendisine sunduğu günlük akışı takip eder. Kendisini gerçek hayatın içerisine rahatlıkla bırakamaz. Bunu yapamadığı için günlük hayatında dijital dünyanın varlıklarıyla oyalanır. Bu şekilde akıp giden bir günlük hayat çok fazla kayıtsızlık, yüzeysellik, önemsizlik, değersizlik ve duygusuzluk üretir. Bu nedenle Arnold kendisi olmak için gereken ilgiyi, derinliği, önemi, değeri ve duyguyu ne kendisinde ne çevresindekilerde bulabilir. Arnold’un bunlardan yoksun olması onun kendi içselliğini keşfetme sürecini engeller. Kendi varlığını uzun süre sabırla inşa etme çabasından uzaklaşır. Hayatının anlam ve amacını bulamaz. Kendi kendisini kendisiyle ve doğal ortamıyla birlikte yeniden yaratmak yerine, kendisini bedene yakın duran mobil ağa bağlı dijital teknoloji aletleriyle yeniden yaratma çabası içerisine girer. Burada elde edilen şey ise aslında kendisi değil de kendisizliktir yani bir tür hiçliktir. Fiziksel dünyaya has gerçekliğin, zamanın, mekânın, bedeninin ve buna bağlı olarak da

bedenin ve öznenin kimliğinin parçalandığı bir dijital dünya içerisinde Arnold'un kendisi olduğunu zannettiği şey aslında bedene yakın duran mobil ağa bağlı dijital aletler tarafından ona verilen şeydir yani kendisi değildir. Bu durumda Arnold kendi içerisine doğru derinleşmeyi başaramaz çünkü kendi içerisine doğru derinleştiğini zannederken bu aletlerin içine doğru derinleşir. Oysaki fiziksel dünyada Arnold'un kendi varlığını gerçekleştirebilmesi için kendi içine dönmesi gerekir. Ayrıca insan kendi içselliğini üretici ve yaratıcı bir şekilde dışarıya aktarmasıyla da rahatlayabilir. Arnold'un ise kendi içselliğini bir aletin içselliğine dâhil etmesi ama orada ortaya çıkan şeyin kendi içselliğinden bambaşka bir şey olması onun kendi kendisine yabancılaştığını gösterir. Arnold bedensel ve ruhsal olarak kendisi olamadığı bir dünya içerisinde kendisine yabancılaşır ve sonsuza kadar kendisinden uzaklaşır. Kendisinden uzaklaşan kişi de kendisini bulamaz. Fiziksel dünya içerisinde bedensel ve ruhsal olarak var olma halinde insan kendini değiştirebildiği sürece dünyayı değiştirir. Dijital dünyada ise insan kendini değiştiremez çünkü dijital aletlerin gelişimiyle insanın var olma hali değişir. Burada insanın değiştiğini zannettiği şey aslında kendisinden başka bir şey olma durumundan ibarettir. Dijital dünya insana her şey olabileceği bir ortamın kapılarını açar ama insan bu kadar fazlalığın içinde hiçbir şey olamadığını fark eder. Dijital dünyada bireyin yok oluş serüveni de burada başlar.

Arnold'un varlığını bu şekilde hiçliğe sürükleyen şey öncelikle onun yüz yüze kurulan iletişimin samimiyetle dolu doğallığından uzak olmasıdır çünkü dijital dünyada sosyal ilişkiler anlatıcı olarak değil de bilgiye dayalı olarak düzenlenir. Bu tarz ilişkilerin derinliği de yoktur. Şu anı doğal bir şekilde deneyimleme yetisini kaybeder çünkü deneyimlenen her bir an çok hızlı bir şekilde orijinallliğini kaybeder yani anın doğal büyümesi bozulur. Geçmişte ruhunda derin izler bırakan deneyimleri zaman algısı parçalandığı için seçip ayıramaz ve geçmişle yüzleşemez. Şimdiki zamanın her anı onun üzerinden belirgin bir iz bırakmadan akar gider. Günlük hayatın hızlı akışı içerisinde yavaşlamayı, mola vermeyi ve kendine zaman ayırmayı beceremez çünkü bedene yakın duran mobil olarak ağa bağlanan dijital aletlerle çok yoğun olarak ilgilenen Arnold için bunlara gerek yoktur. Kendini iyi hissettirecek bir şeyler yaptığı anda ya da kendisiyle baş başa kaldığı anda o an içinde bulunduğu durumdan hemen uzaklaşır ve bu aletlerin akışına kapılır gider. Günlük hayatının olağan akışı dijital aletler tarafından yoğunlaştırılan bir akışla parçalanır. Arnold sevmez ve belirli bir şeye ilgi gösteremez. Sevgi emek vermektir ve bunun için de uzun bir süreye ve sabra ihtiyaç vardır. Dijital dünyanın hızlı zaman akışı içerisinde bu şekilde sevmeye zaman ayırlamaz çünkü her şeyin en hızlı şekilde gerçekleşmesi gerekir. Sevmek, cesaret göstermek demektir. Dijital dünyaya hâkim olan şey ise korku ve paniktir. Arnold'un kendisiyle ve diğerleriyle ilgilenmemesi kendine ve diğerlerine dikkat etmediğinin açık bir kanıtıdır. Kendine ve diğerlerine dikkat etmediği için ne kendini ne de diğerlerini dinleyebilir. Bedensel ve ruhsal olarak var olma sürecinde kimse kimsenin dikkatini çekmez. Kimsenin bunun için harcayacak zamanı yoktur. Arnold yalnızlığını da kendisini var etmek için kullanamaz. Diğerleriyle birlikte olması da ona bu yolda yardım edemez. Onun kendisini var etmeyi denediği bütün değerler elinden alınır.

Sonuç olarak Arnold ne fiziksel dünyada ne de dijital dünyada kendi varlığının bütünlüğünü elde edemez. Bu durumda onun ölümü sadece bedensel olarak değil de dijital olarak da yok olduğunu gösterir. Fiziksel dünyada ölüm canlı olma halinin son bulmasıdır, dijital ölüm ise hem canlı olma halinin son bulması hem de ağ bağlantısının kesilmesiyle gerçekleşir. Burada dijital ölüm fiziksel ölümün bir uzantısı olur.

KAYNAKÇA

- Apprich, C. (2015). *Vernetzt. Zur Entstehung der Netzwerkgesellschaft*. Bielefeld: Transcript Verlag.
- Canzler, W. & Knie, A. (2016). *Die digitale Mobilitätsrevolution. Vom Ende des Verkehrs, wie wir ihn kannten*. München: Oekom Verlag.
- Diefenbach, S. & Ullrich, D. (2016). *Digitale Depression. Wie neue Medien unser Glücksempfinden verändern*. München: mvg Verlag.
- Goethe Institut-Onleihe. (2021). *Goethe Institut*: <https://www.onleihe.de/goethe-institut/frontend/mediaInfo,0-0-1241384403-200-0-0-0-0-0-0-0-0.html> adresinden alındı
- Goldhorn, M. (2020). *Park*. Berlin: Suhrkamp Verlag.

- Hayer, B. (2020, 06 15). "Park" von Marius Goldhorn: Die Entdeckung der Gleichgültigkeit-Rezension. *Spiegel-Kultur*. <https://www.spiegel.de/kultur/literatur/park-von-marius-goldhorn-die-entdeckung-der-gleichgueltigkeit-rezension-a-82cb5bf1-4a56-4c07-a8a1-f0853668d224> adresinden alındı
- Kaerlein, T. (2018). *Smartphones als digitale Nahkörpertechnologien. Zur Kybernetisierung des Alltags*. Bielefeld: transcript Verlag.
- Kim, J. (2001). Phenomenology of Digital-Being. *Human Studies*, 24(1/2), 87-111.
- Schmitt, S. (2014). *Von der Digitaldemenz zum Infoveganer. Worte von Morgen - Heute erklärt*. Stuttgart: Deutscher Taschenbuch Verlag.
- Trost, E. (2020, 12 20). Marius Goldhorn: „Park“. *egotrip: Das Online-Magazine für Reisen, Theater, Konzert, Lesen und Hören*. <https://www.egotrip.de/2020/12/marius-goldhorn-park/> adresinden alındı